

ТОРА

3⁰⁰ лв.
4/2012

STIHL®

www.stihl.bg

9 770861 757009

Лесовъд на годината -
инж. Марко ЗАПРЕВ

www.gorabg-magazine.info

Първият избор на професионалистите - новите храсторези на STIHL

Благодарение на високата им мощност, здрава конструкция и лесно управление с новите модели храсторези STIHL FS 360 C-E и FS 490 C-EM професионалистите, занимаващи се с отглеждане на горски на-

саждения и поддръжка на ландшафта, работят още по-ефективно и комфортно. При отстраняване на дървесни насаждения и храсти, надробяване и рязане с голямо натоварване или косене на големи

площи тези надеждни уреди удовлетворяват всички изисквания на професионалистите - естествено с безкомпромисното качество на STIHL. Ще ги намерите при дилърите на STIHL в цялата страна.

Динамично?

Производителите на дървесина в България - горските предприятия, отчитат добри финансови резултати. В същото време потребители - заводи и цехове, затварят врати или производствени мощности поради липса на суровина. Въпреки че в момента има предостатъчно гора за сеч спрямо годишния прираст, който се усвоява малко над половината. Тежка зима, криза, криза в кризата или кой, как и за кого сече?

От 1999 г., когато дърводобивът бе поет от частния предприемачески сектор, проблемите с дървесната суровина не са спирани да се обсъждат. Всеки, опитал сладостта на печалбите от горите, започва да се стреми към още и още. За да се правят бързи пари дори започна палез на гори. За да се правят големи пари, започнаха да се монополизират сечта и търговията. Фирми, негодуващи срещу държавния монопол, правеха всичко възможно да установяват частен монопол. Фирми с финансово влияние или с политически протекции активно се намесваха в усвояването на печалбите от дървесния ресурс. В ситуация на криза суровина потече зад граница, а складовете на родни преработватели пресъхнаха. Определено и при стопанисването на частните и общинските гори приоритет се даде на бравдвата и приходите, а не на фиданката и залесяването.

При пазарната икономика динамично се развиват печелившите сектори, които, от своя страна, повишават стандарта на гражданите на своите държави. Някои сектори и у нас са печеливши, но като цяло сме все на опашката по стандарт.

2 Седмица на гората 2012

17 Международна изложба: „Природа, лов, риболов“ за 18-и път

20 Отчет: Дейността на държавните горски предприятия и Изпълнителната агенция по горите през 2011 г.

23 Гори и общини: Фактор в обществените отношения в горския сектор

24 Форум: Шести национален конгрес на синдикатите

25 Изследване: Кафяви горски почви в засегнати от ветровал площи в ДГС - Смилян

26 Културно и природно наследство на България: Национален парк „Пирин“

27 Световен ден на гората

На корицата
Снимка Йордан ДАМЯНОВ

Главен редактор:
инж. БОРИС ГОСПОДИНОВ
boris@iag.bg
bbgospod@yahoo.com

Редактори:
СВЕТЛАНА БЪНЗАРОВА
banzarova@abv.bg
ЮЛИЯ СЪБЧЕВА
yulia_sabcheva@abv.bg
(Водещ на броя)

Технически редактор:
инж. ВАНЯ КИСЪОВА-ИЛИЕВА
vaniakisiova@abv.bg

Предпечат:
ТЕМЕНУЖКА МАРКОВА
nushkamarkova@abv.bg

Фоторепортер:
ЙОРДАН ДАМЯНОВ
jordan.damianov@abv.bg

Адрес на редакцията:

София 1303, ул. „Антим I“ №17,
тел.: 988-86-42;
тел./факс: 988-04-15.
<http://www.gorabg-magazine.info>
E-mail: gora@iag.bg

BIC TTBBBG22
IBAN BG39 TTBB 9400 3121 0404 50
СЖ „Експресбанк“ АД, клон София.
Печатни коли 4. Формат 1/8 от 60/90.

Броят е погнисан за печат на
2.05.2012 г. Индекс 20346.

Годишен абонамент - 30.00 лева.
Отделен брой - 3.00 лева.
Отпечатано - „Фатум“ ООД

Подробна информация за дейността на Изпълнителната агенция по горите може да намерите на Интернет адрес www.iag.bg

CONTENTS

- 2-16 Forest week 2012
- 17 International exhibition „Nature, Hunting, Fishing“ for 18th time
- 20 Report: The activities of State Forest Enterprises and Executive Forest Agency in 2011
- 23 Forests and municipalities: A factor in social relations in the forestry sector
- 24 Forum: Sixth national congress of The Syndicates
- 25 Study: District-Eutric Cambisols in areas affected by wind disturbances in State Forestry - Smilyan
- 26 Cultural and Environmental Heritage in Bulgaria: National Park „Pirin“
- 27 World Forest Day

Честит празник от Враца!

Окъпан в слънцето, площадът „Христо Ботев“ във Враца на 2 април се изпълни с хора в зелени униформи и празнично облечени граждани. В подножието на величествения паметник на Христо Ботев лесовъдци на България се събраха да открият за 87-и път своята Седмица на гората и да споделят този тържествен миг с обществеността на града. Честта да открият празни-

Официалните гости на Седмицата на гората 2012, чието откриване обяви инж. Юри Миков - директор на Северозападното предприятие - Враца, (отляво надясно) бяха: Н.пр. Траянополският епископ Киприян, инж. Красимир Каменов - зам. изпълнителен директор на ИАГ, инж. Валентина Маринова - главен секретар на ИАГ, г-р Мирослав Найденов - министър на земеделието и храните, Десислава Танева - председател на парламентарната комисия „Земеделие и гори“, инж. Николай Иванов - кмет на Враца, Валентин Литов - зам. областен управител

ка с вечната „Хубава си, моя горо“ имаха децата на вокалната група „Щурче“ от Берковица и възпитаниците на врачанска детска градина, пременени в костюмите на горски животни (сн. 1). Така най-малките по свой начин казаха „Честит празник!“, който тази година премина под мотото „Гората за децата“.

Да споделят празника на площада гойдиха г-р Мирослав Найденов - министър на земеделието и храните, Десислава Танева - председател на парламентарната комисия „Земеделие и гори“, и Димитър Аврамов - депутат и член на комисията, инж. Бисер Дачев - изпълнителен директор на Изпълнителната агенция по горите, инж.

Красимир Каменов - зам. изпълнителен директор на ИАГ, инж. Валентина Маринова - главен секретар на ИАГ, инж. Николай Иванов - кмет на Враца, Валентин Литов - зам. областен управител, представители на лесовъдската колегия от цялата страна, на Института за гората при БАН, ЛТУ, РДГ, държавните горски предприятия и техните поделения, природните паркове и специализираните станции, ФСОГСП, „Булпрофор“ и други.

Събитието бе открито от инж. Юри Миков - директор на Северозападното предприятие - Враца. Присъстващите бяха поздравени от министър Найденов, който подчерта, че само за половин година шестте държавни горски предприятия в страната имат печалба от 3.5 млн. лева (словото публикуваме отделно).

В своето приветствие от името на Народноното събрание Десислава Танева обеща, че изпълнителната власт на България ще направи всичко възможно горите да се управляват добре и ефективно в полза на цялото об-

щество и бъдещите поколения.

Негово преосвещенство Траянополският епископ Киприян отслужи молебен за благоенствие на българската гора и нейните верни служители.

След тържествената част в зеленото пространство край паметника на Ботев официалните гости в компания на децата залесиха иглолистни дръвчета (сн. 2). Д-р Мирослав Найденов връчи на десетимата директори на ДГС и ДАС от Северозападното горско предприятие ключове от високопроходими автомобили „Грейт Уол Ховър“ Н5, произведени от компанията „Литекс моторс“ - Ловеч, които бяха осветени по християнския

Гората за децата

обичай (сн. 3). Пръв ключовете получи директорът на ДГС - Враца, инж. Ивайло Ангелов. В хотел „Хемус“ се състоя церемонията по награждаването на лесовъдите с принос за българската гора. От-

лесовъдите в България, с външение прие младият лесовъд от Пиринския край инж. Марко Запрев - зам.-директор на ДГС - Гърмен (ЮЗДП). Негови подгласници станаха инж. Севдалина Иванова - главен експерт в РДГ - Стара Загора, и инж. Илия Костянев - главен експерт в РДГ - Пазарджик. С приза „За цялостен лесовъдски принос“ бе удостоен инж. Стойчо Бялков -

директор на Дирекция „Гори и лесовъдски дейности“ в ИАГ.

За първи път Министерството на земеделието и храните и Изпълнителната агенция по горите учреди приза „Значителен принос за популяризиране и повишаване на имиджа на лесовъдската професия“, чийто носител стана главният редактор на сп. „Гора“ инж. Борис Господинов.

Класирането за приза „Служител по контрола“ за 2011 г. подреди на първо място Георги Дончев - старши специалист - горски инспектор в отдел „Превенция и контрол“ на ИАГ, на второ място е Стилиян Стоянов - старши специалист - горски инспектор в отдел „Опазване на горите“ на ИАГ, на трето място е Иван Рабаджийски - главен специалист - горски инспектор в РДГ - Берковица.

На площада до късния следобед жителите и гостите на града се наслаждаваха на представлението на актьорите от „Комиците“, виртуозните изпълнения на Духовия оркестър на Враца и Берковската духовна музика.

На снимката (отляво надясно): Инж. Марко Запрев - зам.-директор на ДГС - Гърмен (ЮЗДП), носител на приза „Лесовъд на годината“, инж. Илия Костянев - главен експерт в РДГ - Пазарджик, подгласник, инж. Севдалина Иванова - главен експерт в РДГ - Стара Загора, подгласник, Десислава Танева - председател на Комисията по земеделието и горите, г-р Мирослав Найденов - министър за земеделието и храните, инж. Стойчо Бялков - директор на Дирекция „Гори и лесовъдски дейности“ в ИАГ, носител на приза „За цялостен лесовъдски принос“, Нона Караджова - министър на околната среда и водите, инж. Борис Господинов - главен редактор на сп. „Гора“, носител на приза „Значителен принос за популяризиране и повишаване на имиджа на лесовъдската професия“

личията бяха връчени от г-р Мирослав Найденов и проф. г-р Иван Палигорев, председател на СЛБ. Звание „Лесовъд на годината“ за 2011 г., придружено с плакет и грамота на Изпълнителната агенция по горите и почетен знак и сертификат на Съюза на

Носителите на приза „Служител по контрола“ (отляво надясно): Стилиян Стоянов - старши специалист - горски инспектор в ИАГ, Георги Дончев - старши специалист - горски инспектор в ИАГ, Иван Рабаджийски - главен специалист - горски инспектор в РДГ - Берковица

Природен парк „Врачански Балкан“ с нов Горски дом

Празничният ден продължи с тържественото откриване на многофункционален център за ключови консервационни дейности „Горски дом“ на територията на Природен парк „Врачански Балкан“.

Гостите бяха приветствани от директора на ДПП „Врачански Балкан“ инж. Николай Ненчев (сн. 4). Лентата прерязаха председателят на Комисията по земеделието и горите в Народното събрание Десислава Танева, министърът на земеделието и храните г-р Мирослав Найденов и министърът на околната среда и водите Нона Караджова (на сн. 5 откъсно наляво).

За да отвори врати Горският дом, е извършен цялостен ремонт и вътрешно преустройство на съществуваща сграда на територията на парка (сн. 6). Центърът ще служи за провеждане на научни изследвания, консервационни дейности и мониторинг на флората и фауната на територията на ПП „Врачански Балкан“. Обособена е лаборатория за обработка на семенни материали, семенна и вегетативна банка. Сградата разполага със семинарна зала и леглова база за специалисти, които ще извършват проучвания и изследвания, свързани с биоразнообразието на парка.

Центърът разполага с АТВ с ремарке, алпийско оборудване и техника, бивачни съоръжения, малка хла-

дилна камера.

В момента базата се използва за реализацията на три пилотни проекта, свързани с биоразнообразието - опазване на критично застрашени растителни видове, възстановяване на популацията на египетския лешояд и

управление на застрашени пещерни природни местообитания. В Горския дом ще се извършва и текуща работа и проучвания на биоразнообразието.

Проектът е финансиран по Оперативна програма „Околна среда 2007-2013“.

Слово на министъра на земеделието и храните г-р Мирослав Найденов по повод Седмица на гората 2012

Уважаеми гости,
лесовъди,

приятели на българската гора,

През настоящата седмица отбелязваме най-значимото събитие за всички лесовъди и работещите в системата на горите от цялата страна. През своята 87-годишна история Седмицата на гората се утвърждава като професионалния празник за всички, за които любовта към гората определя не само професионалния, но и житейския път.

Нека изразим своята благодарност към поколенията лесовъди и горски работници, които със своя труд и

себеотрицание са допринесли за опазването на свещения извор на живота - гората, която е не само част от нашето богато минало, но и една от най-важните предпоставки за нашето успешно бъдеще.

Не случайно мотото на тазгодишното честване е „Гората за децата“. Днес ние трябва да възпитаваме децата да обичат и опазват нашата природа, да ги запознаем с грижите, които се полагат за горското богатство, защото утре те ще са тези, които ще го съхраняват и стопанисват.

Пред нас стоят нови предизвикателства, в които трябва да отстояваме принципите на националната горска политика и да защитим единна позиция при разрешаването на основните проблеми на горите в страната.

В изпълнение на Програмата на правителството на Република България и в отговор на обществените очаквания за устойчиво развитие на горската екосистема ние правим необходимото това богатство

Седмица на гората 2012

да се управлява професионално от стабилен горски сектор, да бъде ефективно стопанисвано и умножавано за следващите поколения. Това изисква голяма отговорност и предполага всеотдайни ежедневни грижи от страна на лесовъдите.

Със Закона за горите от 2011 г. за управление на горските територии - държавна собственост, бяха създадени шест държавни горски предприятия. Те осъществяват стопанска дейност, която им дава възможност да инвестират допълнителни средства за създаване и стопанисване на нови гори, подобряване на горската инфраструктура, увеличаване на дивечовите запаси и опазване и защита на горските територии - държавна собственост.

За първите шест месеца от своята дейност шестте държавни предприятия отчетват положителен финансов резултат в размер на 3.5 млн. лева. Като важен положителен резултат от реформата се отчита увеличаването на средната работна заплата за периода на дейността им - в отделните предприятия от 5 до 37 процента.

Във фонд „Инвестиции в горите“ са отчислени средства в размер на 21 млн. лева, 50 % от които са преведени в бюджета на Министерството на земеделието и храните, а останалата част ще се инвестира в строителството на горски автомобилни пътища през 2012 г., каквато е целта на фонда.

Държавните предприятия са изпълнили заложените разчети по дейностите за поддържане и подобряване на състоянието на горите. През 2011 г. в горските територии - държавна собственост, е извършено залесяване на площ от 14 983 дка, което представлява 105 % от планираното за годината, от тях 694 дка са залесени по проекти, финансирани по Програмата за развитие на селските райони. Създадените нови го-

ри са предимно върху площи, които не могат да бъдат възобновени по естествен път. Проведени са отгледни сечи в насаждения до 40 г. на площ 317 717 дка, което е 122 % от годишния план.

През 2011 г. реализацията на дървесина от горските територии - държавна собственост, е общо 4.7 млн. куб. м, или 105 % от планираното за годината количество, като достига най-високата стойност за последните шест години. Спрямо 2010 г. се отчита ръст от 333 000 куб. м, или 7.7 на сто.

В контекста на европейското членство на страната ни и екологичните, икономическите и социалните предизвикателства на XXI век всички ние съзнаваме голямата значимост на проблемите, свързани с опазването на биоразнообразието на горския ресурс на природата в България. Ангажиментите, които страната ни е поела за намиране на принципно и правилно решение на изключително актуалните екологични проблеми, е приоритетна задача и достатъчно добър повод да покажем, че имаме капацитет за ефективни и съвместни действия.

Използвам случая, за да изкажа своята благодарност към лесовъдската колегия за това, което е създадено и се създава, за ежедневните усилия то да бъде съхранявано и увеличавано. Уверен съм, че и напред ще се полагат необходимите грижи за подобряване на състоянието на българските гори и горските ресурси. Убеден съм, че заявената ангажираност и общите цели на държавните институции, неправителствените организации и природозащитната общност, както и амбициите на нашата страна да бъде част от европейската екологична политика, ще доведат до вземането на най-добрите решения за бъдещото развитие на сектора.

Честит празник!

Пътуваща пресконференция

По повод Седмицата на гората Министерството на земеделието и храните организира пътуваща пресконференция за журналисти от столични медии на 1 и 2 април. В програмата беше включено посещение на Държавното ловно стопанство „Витиня“, където журналистите се

запознаха с дейността му и имаха възможност да зададат въпросите си на инж. Юрий Миков - директор на Северозападното държавно предприятие - Враца (сн. 1), и на инж. Тошко Петков - директор на стопанството. Времето се пошегува по първоаприлски и вместо очакваната пролет зимата на Витиня се завърна с вихрушка. Въпреки това посещението на базата за интензивно развъждане на дивеча остана в програмата и всички можаха да видят и снимат стадото тибетски якове (сн. 2).

Оградената ловностопанска площ е близо 300 ха и освен тибетски як се развъжда благороден елен. Метеорологичните условия бяха респектиращи, но безобидни в сравнение с гългата и тежката зима, когато снегът на Витиня е достигнал 1.30 м и подхранването на дивеча е било възможно само ако целият път се измине пеша със снегоходки, разказаха домакините.

Следващата спирка на журналистите беше Враца, където посетиха Регионалния исторически музей. Най-

голяма гордост на музея е постоянната експозиция на Розенското сребърно съкровище (сн. 3). Не помалка по важност е глинената плочка с най-ранните пиктограмни знаци от с. Градешница. Голямо място в музея е отделено на българския поет, журналист и революционер Христо Ботев, една от емблемите на града (сн. 4).

На втория ден програмата на пътуващата пресконференция продължи с официалното честване на Седмицата на гората във Враца и откриването на Многофункционалния център за консервационни дейности на ДПП „Врачански Балкан“.

Децата - творци и участници

Тържествата и мероприятията по случай професионалния празник на лесовъда и горските работници бяха организирани по предварителна програма, предложения за които бяха дадени от всички подделения на Изпълнителната агенция по горите. Верни на мотото „Гората за децата“, служителите от РДГ, дирекциите на природните паркове и специализираните станции насочиха повече внимание към най-малките участници в 87-то издание на Седмицата.

РДГ - Берковица, има дългогодишни традиции по включването на децата в горски и екологични инициативи. През тази година съвместно с Лесотехническата професионална гимназия в града служителите от РДГ изнесоха беседи в основните училища на тема „Кой се грижи за гората и защо ни е нужна тя“, а гимназистите с доброволен труд се включиха в инициативата „Във всяко училище - дърво или храст“. В I ОУ бе открита изложба „Да опазим гората чиста“ с рисунки на учениците.

С изложба на рисунки „Гората и четирите сезона“ и есе на тема „Какво е за мен гората“ се представиха в залата на **РДГ - Благоевград**, учениците от Националната хуманитарна гимназия, V СОУ и III ОУ в града на

Ния Масларска от Националната художествена гимназия - Благоевград, с втора награда в конкурса за рисунки „Какво е за мен гората“

есе са ваучери за уикенд на семейството на победителя във вила в м. Препел. На I място е Ралица Христова от III ОУ (есето ѝ публикуваме отделно на стр. 23), на II - Памела Медарова от същото училище, на III - Милена Герова (НХГ). За рисунка в категория от I до IV клас представилите се най-добре са от V СОУ, като първа е Мария Костадинова, с награда скейтборд, втора -

Децата от Приморско с интерес слушаха доц. д-р Мария Броцилова в Дендрариума на ОСДГ - Бургас

Йоана Николова, с ученическа раница, а трета - Ренета Христова, с торба лакомства. От V до VIII клас най-добрите са съответно Димитър Илиев (III ОУ), който отнесе у дома туристическа палатка, Мария Калайджийска от V СОУ си тръгна с туристическа раница, а Стилиян Червенков от IV СОУ - с торба лакомства. Същите подаръци получиха и най-големите, класирали се на първите три места - всички ученици в НХГ - Сара Делчева, Ния Масларска и Христина Димитрова.

Най-малките жители на Горна Оряховица се учеха да засаждат дърветата

РДГ - Бургас, организира беседи в основните училища в града на тема „Горите - зеленото богатство на България“ и залесяване в детска градина.

РДГ - Кюстендил, посвети на децата датите от 3 до 5 април, като започна с тържественото откриване на изложба, в която бяха представени не само картини, но и разкази и стихотворения на децата.

С възпитаниците от Центъра за настаняване на деца с увреждания - Кюстендил, бяха засадени дръвчета в града.

С „Моята гора“ - конкурс за рисунка или разказ на деца до 14 години, чиито творби бяха представени в двора на **РДГ - Пазарджик**, бе открита на 2 април Седмицата в града.

На децата бяха посветени честванията в **РДГ - Пловдив** - на 3 април бяха обявени резултатите от предварителния конкурс за детска рисунка и есе „Гората и ние“, в който участваха възпитаниците на Дом за деца без родителски грижи „Олга Скобелева“ в града. В присъствието на децата, учителите и директора на дома Стамена Стоянова, както и колектива на Регионалната дирекция, инж. Мирослав Димитров - зам.-директор на РДГ - Пловдив, награди отличените в конкурса. Подаръци имаше и за останалите участници. Инж. Никола Каварджиков от Регионалната дирекция проведе беседа „Гората и хората“.

В редица русенски училища работещите в **РДГ - Русе**, и експерти от ДПП „Русенски Лом“ направиха презентации за гората и биоразнообразието. **РДГ - Сливен**,

Русенски ученици залесяваха край с. Иваново

Седмица на гората 2012

Директорът на Дома за деца без родителски грижи „Олга Скобелева“ в Пловдив Стане-на Стоянова със свои възпитаници

Награди за малките творци връчи инж. Мирослав Димитров - зам.-директор на РДГ - Пловдив

на 4 април организира „Часът на гората“, в който участваха ученици и лесовъдци с техните деца и близки. На територията на ПП „Шуменско плато“ служители от РДГ - Шумен, Държавното горско предприятие - Шумен, ДГС в града, представители на неправителствени организации, скаути, граждани и ученици извършиха залесяване под надслов „Дари дърво на природата“. Усилията на учаци и служители в учреждения и организации обедини РДГ - Ловеч, които залесяваха на различни места в града.

На 4 април ДПП „Беласица“ организира поставянето на указателни стрелки и табелки по тематичния маршрут в парка „Животът на кестена“ в района над с. Коларово. Маршрутът бе почистен с участието на ученици. През цялата Седмица - от 2 до 8 април, в Информационния център на ДПП „Българка“ - Габрово, се провеждаше конкурс за детска рисунка, мултимедийна презентация и фотография. Учениците от НУ „Софроний Врачански“ на 4 април творяха два часа в Природозащитния център „Намура“ на ДПП „Врачански Балкан“ и подобриха собствения си рекорд от миналата година, като нарисуваха 10-метрова гора. Експерти разказаха на малките творци за природата на парка.

Тържествено отбелязване на Седмицата бе проведено на 2 април във всички учебни заведения, носители на приза „Зелен флаг“, от ДПП „Златни пясъци“ - Варна. Посетителският център на Парка и цялата му територия бе отворен за всички деца и техните родители.

Студенти от ЛТУ дадоха на децата от 78 ОДЗ в Студентски град първи уроци по залесяване

чиха и в залесяване.

Лекции и презентации с екологична тематика, изложби с изгледи от парка и провеждането на XIV конкурс за ученическото творчество организира в сливенските училища ДПП „Сините камъни“.

ОСДГ - Бургас, организира за деца от СОУ „Никола Вапцаров“ от Приморско посещение на дендрариума „Приморско“. Включи се и Община Приморско. Научни работници от ОСДГ запознаха децата с целта на създаването на дендрариума, с провежданите в него наб-

людения, изследвания и измервания. Учениците научиха за ролята на зелената растителност за образуването и опазването на почвата, влиянието на гората върху микроклимата, състава на въздуха, очистиването на природната среда и много други полезни знания. Децата с интерес гледаха, задаваха въпроси и накрая пожелаха по-често да има такива срещи.

На 4 април студенти от Лесотехническия университет под ръководството на своя Студентски съвет и с подкрепата на община „Студентски град“ разказаха и показаха на възпитаниците на ОДЗ № 78 как се засаждаат фиданки.

50 деца засадиха нова гора край яз. „Огняново“

На 4 април в землището на с. Вакарел, Софийска област, близо до яз. „Огняново“, екипът на „Овергаз“, заедно с ученици от Професионалната гимназия по транспорт и енергетика „Хенри Форд“ и „Българско школо“, дадоха началото на 15-тата поредна кампания за възстановяване на горите от проекта „Да запазим България зелена и чиста за нас и нашите деца“, започнал през 2000 година. Малчуганите засадиха над 400 гръбчета под напътствията на професионалистите от ДЛС „Арамлиево“ - гр. Елин Пелин. Лесовъдите, които ще продължат грижата за новата гора, призоваха децата да я навестяват всяка година, за да помагат тя да бъде опазена.

Към газовата компания и учениците се присъедини отново и Европейският делови конгрес с проекта си „ЕДК - възлеродно неутрална организация“, по който „Овергаз“ е главен изпълнител. Така в рамките на двете инициативи ще бъдат засадени общо 18 дка с фиданки черен бор.

Регионални чествания

РДГ - Смолян

На 30 март в залата „Петър Стайков“ в града бе открита изложба под надслов „Гората в обектива на лесовъда“, в която свои фототворби представиха експертите в дирекцията инж. Емил Комитов и инж. Румен Евтимов, както и студентът на АТУ от Смолян Петър Жисов.

На 2 април, за да поддържат инициативата на сп. „Гора“ - „Да почистим лесовъдските паметници“, РДГ - Смолян, съвместно с ДГС - Смилян, организираха почистването на надгробната плоча и полагането на венец и цветя на лесовъда Ангел Тунев, директор на Смилянското стопанство, убит

На откриването на Седмицата бяха поканени военни, които оказват голяма помощ при гасене на горските пожари (отляво надясно): комисар Красимир Шотаров - началник на Областно управление „ПБЗН“ - Смолян, подп. Стефан Карагетов - началник на Областен военен отдел, подп. Димитър Кацаров - командир на поделение 28330, Чавдар Фурлански - зам.-областен управител на Смолян, инж. Венцислав Фурлански - директор на РДГ, инж. Ивайло Исав - зам.-директор на ЮЦДП

при изпълнение на служебните си задължения през 1950 година. На гроба на инж. Тунев, който се намира в двора на местната църква, зам.-директорът на РДГ - Смолян, инж. Сашка Иванова разказа за живота и делото на лесовъда. Присъстваха кметът на с. Смилян Събка Миткова, роднини и близки на Ангел Тунев, граждани.

Същия ден служителите на РДГ - Смолян, първи се включиха в предложената от тях инициатива „Да изчистим българската гора за един ден“, част от общата инициатива на bTV „Да изчистим България за един ден“, и облагоуриха

пространството около административната сграда. В предварителна подготовка за инициативата Дирекцията бе изготвила призив към лесовъдите от региона за участие, като се определят и се обозначат върху картата нерегламентирани сметища в горски територии в област Смолян.

На 5 април инициативата продължи в ДГС - Девин, като в почистването на определена горска територия, в околностите на града, се включиха и представители на община Девин.

Цветя на гроба на Ангел Тунев положи-
ха Андрей Папукчиев (отляво) - брат-
товчед на лесовъда, и Васил Росенов -
близък на семейството

РДГ - Ловеч

По традиция, която през тази година отбелязва своята 10-годишнина, в програмата на Дирекцията се включва съвместно мероприятие с журналисти от медиите в региона. И тази година журналистите заедно с областните управители на Плевен и Ловеч, служители на РДГ и ДГС - Троян, участваха в създаването на борова гора в м. Айдушкото сборище в Троянския Балкан, за която ще полагат грижи и в бъдеще.

На 7 април с участието на областния управител

на област Ловеч инж. Ваня Събчева и Ловчанския митрополит Гавриил, служители на РДГ и ДГС в Ловеч и Троян почистиха млада чинарова гора край града, залесена преди 10 години, и поднесоха венец и цветя пред паметника на лесовъда Никола Василев.

Седмица на гората 2012

РДГ - Русе

Седмицата бе организирана и проведена съвместно с Природния парк „Русенски Лом“. Началото бе поставено на 2 април с презентации за гората и опазването на биологичното разнообразие пред ученици от русенски училища.

На специална пресконференция на 4 април директорите - на Регионалната дирекция инж. Севдалина Димитрова и на ПП „Русенски Лом“ инж. Милко Белберов, акцентираха върху изискванията на новия Закон за горите за дейността, функциите и задачите на

двете горски поделения.

На 5 април бе проведено традиционно залесяване край с. Иваново, в района на старо сметище, с участието на ученици от няколко училища и студенти от Русенския университет „Ангел Кънчев“. Инж. Севдалина Димитрова - директор на РДГ - Русе, връчи отличието „Най-добър служител по контрол на горските територии“ за 2011 г. на горския инспектор Милен Петров, в когото наградата отива за трета поредна година (на снимката).

Ден на отворените врати, в който гражданите на града се запознаха с работата на лесовете, РДГ - Русе, организира на 6 април.

РДГ - Варна

С традиционно залесяване в Юбилейната гора, създадена през 2005 г., която се намира в м. Аспарухов вал във варненския квартал Аспарухово, на 2 април бяха открити честванията на Седмицата. В залесяването участваха инж. Никола Симеонов - директор на РДГ - Варна, инж. Йордан Йорданов - директор на ДГС - Варна, както и ръководствата и служителите от РДГ и ДГС - Варна, Диана Атанасова - зам.-кмет на район Аспарухово, журналисти. На открито бе дадена пресконференция.

В рамките на Седмицата на 4 април се състоя 31-та среща на ветераните лесовети от региона (сн. 1).

На 6 април колективите на Регионалните дирекции във Варна и Шумен заедно посетиха Музея на мозайката в Девня (сн. 2) и местността Вълшебния извор, където в чест на професионалното сътрудничество залесиха символично 2 фиданки край комплекс „Барите“.

РДГ - Кюстендил

Седмицата на гората в Регионалната дирекция по горите - Кюстендил, беше открита на 2 април с поднася-

не на цветя и венци на паметника на лесоветца Йордан Митрев в м. Ючбунар (сн. 1). Зам.-директо-

рът на РДГ - Кюстендил, инж. Веселин Владов поздрави колегите си с празника, като пожела здраве и

успехи в професионалната им дейност. Честванията продължиха през следващите дни с орга-

низираните залесявания под мотото „Да увеличим зеленото богатство на град Кюстендил“ в паркова част на града до Балнеосанаториума, в които се включиха служители на Дирекцията, деца от Обединен детски комплекс - Кюстендил, и Центъра за настаняване на деца от семеен тип „Сияние“ - Кюстендил (сн. 2). Залесени бяха 30 фиданки от явор, кестен и американски гъб, осигурени от ДАС „Осогово“.

Празничната седмица завърши със залесяване в района на митница „Гюешево“ с участието на областния управител на Кюстендилска област Владислав Стойков (сн. 3).

След откриването учениците и част от гостите се включиха в символично залесяване с фиданки от кавказка ела, метасеквоя, бластен кипарис и лавровишня около паметника (сн. 2). По-късно същия ден в Дома на

РДГ - Пловдив

Седмицата на гората бе отбелязана с откриване на паметна плоча, посветена на 130-годишнината от началото на горската служба в Пловдивския край, на 4 април на детска площадка в близост до Парка на репресираните в ж.к. „Тракия“ (сн. 1).

В словото си директорът на РДГ - Пловдив, инж. Пенчо Дерменджиев напомни за делото на поколения лесовъди, допринесли за доброто състояние на горите на територията на Пловдивския регион. Лентата прерязаха кметът на ж.к. „Тракия“ Костадин Димитров и ветеранът лесовъд инж. Ненко Филипов, в присъствието на служители от РДГ - Пловдив, директорите на държавните горски и ловни стопанства в регионалния обхват на Дирекцията, лесовъди ветерани, представители на местни фирми, извършващи дейности в горите, деца и преподаватели от дома за деца, лишени от родителски грижи „Олга Скобелева“, както и ученици от пловдивското училище „Черноризец Храбър“ и граждани.

②

науката и техниката - Пловдив, се проведе благотворителен търг за творбите на възпитаниците на дома за деца, лишени от родителски грижи „Олга Скобелева“, участвали в конкурса за детски рисунки. Събраните 2240 лв. бяха дарени на дома. Празникът завърши със залесяване с кавказка ела в пространството пред дома, в което се включиха децата.

①

Годишници

70 години от създаването на ДГС - Горна Оряховица

На 6 април ДГС - Горна Оряховица, отбеляза 70 години от създаването на горската служба в града. Присъстваха инж. Николай Николов - директор на РДГ - Велико Търново, проф. д-р Иван Палигоров - председател на Съюза на лесовъдите в България, инж. Иван Недков - изпълнителен директор на Северноцентралното държавно предприятие - Габрово, и инж. Тодор Бонев - зам.-директор на СИДП - Габрово, инж. Петър Вогеничаров - зам.-директор на РДГ - Велико Търново, инж. Демелина Борисова - кмет на община Стражица, директори на държавни горски стопанства от територията на СИДП - Габрово, гл. инсп. Георги Тодоров - началник на Районната служба „ПБЗН“, настоящи и бивши служители на стопанството.

Тържеството бе открито от възпитаниците на Детската градина „Първи юни“ с песни и стихотворения, посветени на гората. Децата подариха на директора на ДГС собственоръчно изработени плакат и пано. Презентацията за 70-годишнината история на стопанството изнесе директорът инж. Ангел Куков. От името на ръководството на СЛБ проф. Палигоров връчи на колектива на стопанството сертификат и почетен знак на Съюза, както и почетни грамоти на лесовъдите инж. Костадин Космадинов, инж. Тодор Чиплаков, Атанас Арнаудов, Никола Николов, Марин Маринов. Бяха поднесени поздравителни адреси от СЛБ, СИДП - Габрово, РДГ - Велико Търново, а инж. Ангел Куков връчи поздравителни адреси и награди на всички присъстващи лесовъди ветерани. Прег административната сграда на стопанството бяха засадени 7 дръвчета от цер, явор, чинар, дугласка, бяла ела, смърч и хималайски кедр.

тадинов, инж. Тодор Чиплаков, Атанас Арнаудов, Никола Николов, Марин Маринов.

Бяха поднесени поздравителни адреси от СЛБ, СИДП - Габрово, РДГ - Велико Търново, а инж. Ангел Куков връчи поздравителни адреси и награди на всички присъстващи лесовъди ветерани.

Прег административната сграда на стопанството бяха засадени 7 дръвчета от цер, явор, чинар, дугласка, бяла ела, смърч и хималайски кедр.

Да почистим паметниците на лесовъдите

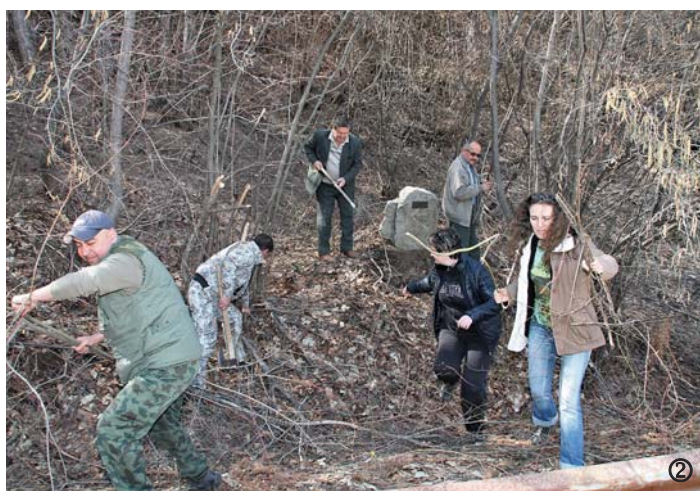
Който дава идея, трябва да даде и пример. Така реши колективът на редакцията на „Гора“ и на 23 март се качи на Витоша, в ДАС „Витошко-Студена“ - с. Кладница, за да даде старт на тазгодишната Седмица на гората и да почисти един от лесовъдските паметници. Това е паметна плоча, открита на 28 април 1969 г. недалеч от яз. „Студена“, когато е чествано залесяването на 10-милионния декар нови гори в нашата страна.

Идеята бе горещо приета от инж. Сашка Дамянова - директор на ДАС „Витошко-Студена“. Подпомогнати от инж. Светослав Кръстев - зам.-директор, и инж. Любомир Пашкулев - старши лесничей, работещите в редакцията - Светлана Бънзарова, Юлия Събчева, Станислава Крумова и Йордан Дамянов, както и служителите от Лесозащитната станция в София инж. Наджи Хаджисюлейман и инж. Владислава Влагова, се пребориха с трънака и сухите клони и треви, които закриваха паметната плоча (сн. 1). Това направихме и край табелата, сложена през 2008 г., когато бе залесе-

на „Гора на журналиста“.

Продължихме започнатото и на територията на ДГС - Пловдив, където със съдействието на директора инж. Ваня Ташева и инж. Никола Каварджиков - експерт в РДГ

- Пловдив, на 29 март се отправихме с екип от стопанството към паметника, отбелязващото на Гората на журналиста през 1985 г., по пътя за хижа „Здравец“. Домани

инж. Валери Гачилов - ст. лесничей, Златко Златанов - ТРО, Делко Калеев - пом.-лесничей и Николай Николов - горски стражар, с които заедно почистихме плочата от обраслата я растителност (сн. 2 и 3), ни отведоха и до паметната плоча, поставена непосредствено пред х. „Здравец“ в същата година по време на националното честване на Седмицата на гората. С нея се отбелязва засаждането на 550-хилядния декар в Пловдивски окръг (сн. 4). Тук по същото време инж. Тони Лулов - главен директор на ГСК, получава приза „Заслужил лесовъд“ от министъра на горите и горската промишленост Янко Марков. В паметника е вградена капсула с послание за идните поколения, но за съжаление е открадната по-късно.

Следващата ни спирка бе ДГС - Карлово, където на 30 март посетихме паметника на Петър Манжуков в м. Паниците край Калофер, поставен през 2010 г. по време на Седмицата на гората. Посрещнаха ни директорът инж. Мико Павлов, зам.-директорът инж. Румяна Манолова, старши лесничейт инж. Добрин Иванов и горският стражар Георги Дафов, на които само можахме да благодарим, защото паметникът е безупречно

поддържан, ограден със свеж здравец и камъчета (сн. 5).

Отбихме се да се уверим, че и паметникът в м. Трапето край Сопот е в много добро състояние. Той отбелязва 110 години организирано залесяване в района, поставен е през 2007 година (сн. 6). На мястото ни посрещнаха кметът на Сопот Веселин Лицев, Иван Якимджийски - секретар на Община Сопот, Бранимир Таушанов - горски стражар, и Иван Диклиев - старши лесничей. Благодарим за съхранената памет! Ако всеки на своя територия направи такова почистване през годината, ще дадем отличен пример на обществото като колегия с традиции.

тар на Община Сопот, Бранимир Таушанов - горски стражар, и Иван Диклиев - старши лесничей.

Благодарим за съхранената памет!

Ако всеки на своя територия направи такова почистване през годината, ще дадем отличен пример на обществото като колегия с традиции.

Цветя за първия залесител в Разложко

Участниците в традиционното съвещание на ЛЗС - София, проведено на 27-28 март на територията на ДГС - Разлог, в с. Годлево, в което участваха зам.-директорите, отговорниците по лесозащита от ДГС/ДЛС на територията на РДГ - Благоевград, и представители на

Югозападното държавно предприятие (сн. 7), се включиха в инициативата на сп. „Гора“. След приключване на работната среща всички участници отидоха да почистят паметника (сн. 8) на лесовъда Симеон Петеларов (1884-1916), положил началото на първите залесявания в опорените земи край Разлог - на хълма Голак, убит от засада от злодейска ръка. Днес сред

стройните борове, засадени от лесовъда, на възстановения през 1986 г. паметник на Петеларов днешните служители на зелената емблема положили цветя и се поклониха пред паметта и делото на видния си родоначалник.

Песента на чешмата напомня

Клубът на лесовъдите в РДГ - Варна, подкрепи инициативата на сп. „Гора“ и на 2 април посети изградената през 1999 г. чешма в памет на инж. Йордан Минков, работил от 1951 до 1971 г. като районен директор на

горите във Варна (сн. 9). Лесовъди от Регионалната дирекция по горите, ДПП „Златни пясъци“ и инж. Димитър Димитров - представител на лесовъдите ветерани, почистиха чешмата, от която блика вода, напомняйки на потомците за видния лесовъд. Участниците изслушаха информация за трудова дейност и приноса на инж. Минков към горското дело. Посещението бе отразено от Радио Варна.

Възстановена плоча

На 5 април в м. Бачиново бе открита възстановената паметна плоча на горския надзирател Лазар Стойчев (1922-1978), който има решаващи заслуги за залесяванията, извършени във водосбора на поройната река Благоевградска Бистрица (сн. 10). Инициативата за възстановяването на паметния знак с надпис „Да създадеш и оставиш след себе си гора“ е на ст. лесничея от Благоевградското горско стопанство инж. Костагин Маголев. През 2010 г. инж. Маголев изгради мемориал в памет на лесовъдите и служителите, съхранили българската гора за поколенията.

Лесовъдите от Велико Търново почетоха паметта на Христо Разсуканов

На 5 април в гр. Елена лесовъдската колегия от Великотърновския регион постави паметна плоча на родната къща на един от първите български лесовъди с висше образование Христо Разсуканов (1874-1904), трагично загинал за каузата на българската гора.

В тържественото откриване участваха инж. Делян Млъзев - кмет на община Елена, доц. Пенчо Пенчев - областен управител на област Велико Търново, инж. Николай Николов - директор на РДГ - Велико Търново (отляво надясно на снимката).

Слово за живота на Х. Разсуканов произнесе инж. Николай Николов - директор на РДГ - Велико Търново.

Христо Антонов Разсуканов е роден на 31.01.1874 г. в гр. Елена. Баща му - Антон Хаджидимитров, е от известния род Разсуканови - потомци на йеромонах Йосиф Брадати, а майка му Стана е от рода на Петко Христов - Овчаря. Христо е седмият от осемте деца в семейството. Майка му починала през 1879 г., затова по-малките деца били отгледани от най-голямата си сестра - Донка.

Основно образование завършва в гр. Елена, а през 1893 г. с отличен успех - Земеделческото училище „Образцов чифлик“ край Русе. От 1894 до 1897 г. следва и завършва лесовъдство в Университета в Мюнхен - Германия.

След завръщането си от Мюнхен Христо Разсуканов веднага постъпва на служба във ведомството на горите. Работи и като учител в Градинарското училище в Плевен, но по собствено желание се връща отново на служба в горите - служи като лесничей в Пещера, Панагюрище, Костенец. От януари 1904 г. е преместен от Костенец в Чепино. Току-що дошъл да заеме новия пост в Чепино, в разцвета на силите и способностите си, на 31 години, Христо Разсуканов загива при неизяснени обстоятелства, прострелян на 13.01.1904 г. в хотела.

Христо Разсуканов е първият радетел на идеята за сдружаване на лесовъдите. През краткия си живот е публикувал в печата около десетина статии, в които проличава убедеността, принципността и ангажираността, с които той излага своите възгледи и становища. В статията „За движението на горския персонал“, поместена в сп. „Лесовъдска сбирка“ през 1902 г., след като остро критикува честите премествания и уволнения на лесничей, за да не пречат на интересите на влиятелните горовладелци, той пише: „При тия безколични местения, уволнения и пр. на лесничейте, неволно се запита човек: що друго е вършило началството през този период, останало ли му е време да се занимае с други работи по горите и въобще имало ли е кой да се занимае с подобни работи, когато целият персонал се е намирал в постоянно и непрекъснато движение!?“ Статията „Няколко думи за експлоатацията на горите в Родопските яйлаци“ в същото списание е посветена на един остър спор за собственост на гори и имоти в момент, когато стопаните на яйлаци, в

т.ч. най-влиятелните за времето хора, подали в Народното събрание заявления да им се върне собствеността на горите в пасищата. Без страх, че се излага на преследване и отмъщение от страна на амбициозните собственици, той смело и открито застава против техните интереси в защита на държавната собственост.

По онова време се водят жестоки борби за собственост на гори. Няма съмнение, че младият, способен, многообещаващ, честен и безстрашен лесничей е попаднал във фокуса на тези борби.

В списание „Лесовъдска сбирка“ от 1904 г. е поместен и некрологът на Христо Разсуканов, чепински лесничей.

Христо Разсуканов е погребан в гробището в с. Лъджене, сега квартал на Велинград. Регионалната дирекция направи опит да издири гроба му, но се оказало, че в миналото в резултат на разширяването на града се е наложило преместване на гробището. Тогава са унищожени гробът му и паметната плоча на него.

Днес малко хора от лесовъдската колегия и от гр. Елена знаят за живота и делото на Христо Разсуканов. В статия от неизвестен автор „В служба на горите“, която се съхранява в музея в гр. Елена, е отбелязано, че на мраморния паметник на лесовъда е имало надпис: „Без запазени и уредени гори бъдещето на нашето отечество е грозно. България и горите са неделими.“

Вероятно тия силни и смразяващи две изречения са дело на лесовъда Христо Антонов Разсуканов. Едва ли днес и в бъдеще някой ще може да ги опровергае. Нека с тази паметна плоча увековечим живота и делото на Христо Разсуканов.

Инж. Иван ГУНЧЕВ
Снимка Диана МАНДИЧЕВА

Пламъчето на паметта се разгоря и в младите сърца на Велинград

Приемайки присърце идеята на сп. „Гора“ за лесовъдските паметници, учениците от Клуб „Пътешественик“ и техните преподаватели към Професионалната гимназия по горско стопанство „Христо Ботев“ във Велинград предприеха обстойно проучване за намиране на гроба на лесовъда Христо Разсуканов. Тъй като старите Лъдженски гробища са били затворени и повечето надгробни паметници - унищожени, това се оказало невъзможно. Учениците се срещнаха с бившия дългогодишен директор на ГС - Велинград, д-р инж. Кирил Цанов, който им показа снимки от личния си архив, запечатали погребението на Христо Разсуканов през 1904 г., и им разказа историята на младия лесовъд.

На 2 април възпитаници от 9 а клас на Горската гимназия, заедно с директора си инж. Стефан Шулев и преподаватели, поднесоха цветя пред паметната плоча на Христо Разсуканов, която се намира в

двора в УОГС „Юндола“, на която с вълнение прочетоха думите: „Аз намирам за излишно да доказвам, че бъдещето на нашето отечество без добре запазени и уредени гори е грозно“.

Преклонение пред пантеона на лесовъдите

Традиция стана всяка година преди началото на Седмицата на гората да отдаваме почит към всички лесовъди, посветили живота си на горското дело. Да се поклоним в Деня на преклонението, който тази година бе на 30 март

(последният петък преди Седмицата) и пред паметта на онези наши колеги, загубили живота си в името на опазването и умножаването на горското богатство на България. Пред мемориала в двора на Лесотехническият университет венци и цветя поднесоха ръководители и служители от Изпълнителната агенция по горите, Регионалната дирекция по горите, ФСОГСП, Семеконтролната и Лесовъд

ите проф. Иван Палигоров отбеляза: „През февруари тази година се навършиха 100 години от убийството на лесовъда Васил Попов. Към списъка на мъчениците на българската гора, загубили живота си, трябва да прибавим и тези, които са изпълнили своя отечествен дълг. Историята ни припомня имената на изявени за времето си лесовъди, загинали по време на войните през вто-

рото десетилетие на миналия век. Тогава нашата колегия е била малобройна и всяка загуба се е отразявала негативно на професионалното развитие и въздействие при стопанисването на горите. В дружественото списание „Горски преглед“ намираме „твърде печален и доста дълъг списък“, който включва освен убития от браконieri Симеон Петеларов и лесовъдите Христо Гошев, Атанас Лулчев, Петър Томанов, Владимир Кулумджиев, Атанас Стоянов, Брайко Бозов, Никола Василев, Ганчо Ганчев, Никола Кънев, Георги Купенов, Цено Тотев, Атанас Атанасов. Както пише тогавашният главен редактор на изданието Георги Петров, „само за 3 години, колегията се е разделила с цяла плеяда блестящи звезди, изчезнали преждевременно от хоризонта на зелената емблема“.

Днес лесовъдската колегия се прекланя пред тези ратници на българската гора. Съюзът на лесовъдите ще продължи да издирва своите герои и да работи за достойното им вписване в нашата горска история.

Пример за приемственост

В Професионалната гимназия по горско стопанство „Христо Ботев“ - Велинград, Седмицата бе открита на 2 април в двора на училището с кратко слово от директора инж. Стефан Шулев, който поздрави учениците и преподавателите. След учебните занятия на този ден учениците от 10 а и 10 б клас посетиха паметната плоча на лесовъда Васил Попов в града, за да поднесат цветя в знак на признателност (сн. 1). Инж. Гевеза Драганова изнесе кратко слово за живота и дейността на лесовъда, 100-годишнината от гибелта на който се навърши тази година. Открита през 2006 г., паметната плоча е обновена няколко години по-късно от учениците на ПГГС „Христо Ботев“ със съдействието на София Ключ-

кова, бивш възпитаник на училището и председател на Сдружение „Да поработим за Велинград“. Откритият урок по физика, проведен от преподавателя Людмила Алексиева на 3 април, бе свързан с опазване на горското богатство, като бе засегнат интересният въпрос за създаването на „антипринтер“. На 4 април възпитаниците на гимназията от 8 а клас, които за първи

път участват в честването на Седмицата на гората, посетиха м. Кисловодск над града, където в далечната 1976 г. ГС - Велинград, сложи паметни знаци за отбелязване на 10-милионния декар нови гори в България, залесяването на 100-хилядния декар гори в Чепинския край и в чест на лесовъда Васил Попов (сн. 2). Времето почти бе заличило надписите на трите плочи, затова учениците с помощта на г-жа Ключкова и д-р инж. Кирил Цанов, възстановиха надписите и положиха цветя. Учениците от 11 а и 12 а клас под ръководството на инж. Вергиния Иванова извърши-

ха залесяване в м. Гъбарника, продължавайки започналата преди две години инициатива на гимназията за създаването на Коледната гора на Велинград. С всичките си инициативи младите хора дадоха прекрасен пример за приемственост между поколенията и оставиха посланието си към потомците - да обичат, да ценят и пазят българската гора.

Студентите празнуваха

Студентите от Лесотехническия университет отбелязаха Седмицата на гората със събития във всеки от празничните дни. Честванията започнаха със станалото традиция поднасяне на цветя пред паметника на лесовъдите, отдали живота си за българската гора. Студентите от II и III курс на специалност „Горско стопанство“ бяха най-активни. По време на празнич-

ната седмица се провеждаха презентации на клубовете и кръжоците - СКОПС, Клуба по дървесинознание, Сдружението на студентите лесовъди, Зелената академия, Студентския алпийски клуб към ЛТУ и други.

Във вторник, 3 април, се проведе университетското състезание по горски многобой, в което студентите демонстрираха наученото на практика (сн. 1 и 2). На първо място се класира третокурсничката Александрина Кошкова, на минути след нея второто място зае Муса Кязъм от II курс, а трети остана Станимир Джамбазов от III курс, и тримата от специалност „Горско стопанство“.

Успоредно със състезанието в корпус Д на университета се проведе киноложка изложба, в която стопаните на домашни любимци показаха четириногите си приятели (сн. 3). Сряда, 4 април, започна със залесяване в 78 ОДЗ, където студентите с подкрепата на Община Студентски град показаха на най-малките как се засажда фиданки и им обясниха значението на тази дейност. Денят продължи с почистване на

територията на университета и дендариума, в което се включиха над 200 души. По същото време около 70 души се включиха в почистване и залесяване в корпус Д (сн. 4). Четвъртък, 5 април, беше ден за награди и добро настроение, който започна със състезание по дърпане на въже (сн. 5). Ректорът проф. д-р Веселин Брезин и представители от Студентския съвет наградиха участниците от всички спортни състезания. Денят продължи с концерт на певици от НБУ и ЛТУ, клуба за хора и народни танци на

ЛТУ и формацията на гайдарите (сн. 6). Вечерта завърши с бал с маски, на който най-атрактивните костюми получиха награди. В последния ден от празничната Седмица група от 40 студенти, пре-

подаватели и гости, съвместно със Софийска община и Община Пасарел, се включиха в залесяване с тополи (сн. 7). За най-активните имаше награди.

Материалите предостави
Павел ПАВЛОВ
зам.-председател на
Студентския съвет на ЛТУ

Научна конференция

Научна конференция, посветена на Седмицата на гората, се проведе на 4 и 5 април в Института за гората към БАН.

Съорганизатори на конференцията са секция „Лесотехнически науки“ към Съюза на учените в България и Българското ентомологично дружество.

Участваха настоящи и бивши сътрудници на Института, представители на Изпълнителната агенция по горите, членове на граждански сдружения и други.

Беше отчетена извършената научно-изследователска работа по проекти през последните три години.

Конференцията протече в отделни сесии. На сесия „Лесовъдство“, ръководена от доц. Цветан Златанов, доклади изнесоха: Груд Попов - на тема „Режими за стопанисване на някои европейски значими хабитати по „Натура 2000“, Мария Стоянова - „Недървесни горски ресурси - ползване, опазване и устойчиво развитие“, Цветан Златанов - „Състояние и перспективи на популацията от обикновен кестен в Беласица: адаптация към климатичните промени, подържане на биологичното разнообразие и устойчиво стопанисване на екосистемите“, Ивайло Величков - „Произход и стопанисване на естествените кестенови гори в Беласица“, Йонко Додев - „Екологична роля на горите от *Carpinus orientalis* L. и значението им за устойчивото развитие на горските екосистеми“, Федя Маринова - „Проучвания върху растежа на култури от полски ясен, планински ясен и източен платан в гората „Лонгоза“.

В сесия „Екология“, ръководена от проф. д.с.н. Христо Цаков, бяха включени докладите на Надежда Стоянова - „Състояние и възобновяване на гори при различни екологични условия“, Миглена Жилански - „Изследвания върху акумулацията на въглерод в горски екосистеми при различни форми на стопанисване“, Димитър Димитров, Надя Манолова-Николова - „Дендрохронология, климат и история - примери от края на XVIII век“, Емилия Велизарова - „Промени на основни параметри на почвата в резултат на горски пожари“, Ваня Дойчинова - „Характеристика на почви под горски насаждения от района на МК „Кремиковци“, Сотир Глушков - „Изследване на процеса на сушене на шишарки от главните дървесни видове в лабораторни и производствени условия“. В сесията „Докторантски разработки“, с председател проф. д.с.н. Георги Георгиев, доклади представиха Гер-

гана Заемджикова - „Видов състав и биекологични особености на листозавивачките (*Lepidoptera:fam.Tortricidae*) по *Quercus sp.s* в Софийски район“, Димитър Димитров - „Чувствителност на обикновения бук (*Fagus sylvatica* L.) в Западна Стара планина към промените в климата: дендрохронологично проучване“, Филип Устабашиев - „Дендрометрична оценка на черноборови гори в Западни Родопи“, Ангел Ферезлиев - „Растежни особености на зелената дугласка в Северозападни Родопи“. На втория ден работата продължи със сесия „Горски ресурси“ под председателството на доц. д.с.н. Румен Добрев. Доклади представиха Христо Цаков, Христина Христова - „Строеж по дебелина и точност на измерванията в церови дървостои при дългосрочни обследвания в Източна Стара планина“, Румен Петрин - „Устойчиво управление и стопанисване на горите в РДГ - Кюстендил, Димитър Димитров - „Производителност и продуктивност на късометражна горска възрастна луния Koller-300 на територията на България“, Георги Георгиев - „Състояние и стопанисване на дивечови популации в ДАС „Витошко-Стругена“, Иван Петров - „Муфлонът в ДАС „Женда“.

В сесия „Горска биология“, под председателството на доц. д-р Груд Попов, бяха изнесени докладите на Александър Александров, Румен Добрев - „Състояние на горските генетични ресурси в България“, Татяна Станкова - „Разработване на подобрени модели за стопанисване на гъстотите на иглолистни и широколистни едновъзрастни насаждения и култури в Европа“, Маргарита Георгиева - „Биологични и екологични особености на гъбата *Alantophomopsis pseudotsugae*, причиняваща съхнене на дугласката“, Георги Георгиев - „Entomophaga maimaiga в България“, Веселка Гюлева - „Създаване на експериментална площ от перспективни бързорастящи дървесни видове с цел добив на биомаса“, Емил Попов - „Културите от дугласка - средство за увеличаване продуктивността на горите в Беларус и България“.

В края на всяка от сесиите имаше дискусия. Директорът на Института чл.-кор. Боян Роснев отбеляза постиженията на колектива и посочи нови задачи за подобряване и усъвършенстване на тематиката за нови изследвания, възможности за включване в нови международни проекти.

Проф. д.с.н. Георги ЦАНКОВ

ПРИРОДА, ЛОВ, РИБОЛОВ за 18-и път

Откриването

Осемнадесетата поред международна изложба „Природа, лов, риболов“ зарадва редовните си посетители тази година от 28 март до 1 април в палата 3 на Международния панаир - Пловдив.

Проявата беше открита от зам.-председателя на Изпълнителната агенция по горите инж. Красимир Каменов (сн. 1), в присъствието на главния секретар на ИАГ инж. Валентина Маринова, областния управител на Пловдивска област Здравко Димитров, изпълнителния директор Богомил Бонев и главния директор на Международен панаир - Пловдив, Иван Соколов, председателя на САРБ инж. Иван Петков, президента на Сръбския ловен съюз проф. д-р Зоран Попович, бизнесмена Георги Гергов, народни представители, генерални и почетни консули.

Символично лентата бе прерязана от инж. Красимир Каменов и областния управител на Пловдивска област Здравко Димитров (на сн. 2 отдясно наляво).

Съорганизатори на изложбата са Изпълнителната агенция по горите и Националното ловно-рибарско сдружение „Съюз на ловците и риболовците в България“.

Изложбата

Фирми, представители на 4 държави - България, Полша, Унгария и Холандия, се представиха на тазгодишното изложение, както и институции и сдружения, свързани с горското стопанство, рибарството, дивечовъдната дейност, съхраняването на природата, ловния и риболовния туризъм. Изложителите показаха най-новите тенденции в ловния и риболовния спорт - оръжия, въдичи и риболовни принадлежности, облекла, оптически уреди, сонари, морски картографи и радары, GPS за туризъм и спорт, старинни оръжия, ловни трофеи и още много възможности за свободното време (сн. 3).

С представителни щандове присъстваха организаторите. Щандът на Изпълнителната агенция по горите с информационния кърт на дирекциите на природните паркове в България бе на централно място и привличаше посетителите с изложба от фотоси, полезна информация и материали за природолюбивите (сн. 4).

С отделен щанд се представиха шестте държавни предприятия, които показаха изложба на трофеи и оригинално аранжиран кърт с препарирани животни в естествената им среда (сн. 5).

На щанда на ДЛС „Росица“ както обикновено бе пълно с желаещи да дегустират деликатесния шпек от дивечово месо. През преработвателния пункт на стопанството минава около 17 т месо от едър дивеч годишно, сподели Катя Христова - ръководител кланица (сн. 6).

САРБ се представи с изложба на

трофеи от хищници, в която беше включен най-големият в света трофей от чакал (сн. 7).

Световна новост на изложбата бе лодката EzyBoat, произведена във Великобритания, която разполага със собствено напълно интегрира-

но ремарке, включващо коела, които се прибират в корпуса при приводняване. Лодката може да се съгва наполовина и лесно се тегли от автомобил, може да плава с платна, извънбордов двигател и гребла (сн. 8).

Другият акцент в риболовния спорт бяха френските изкуствените примамки „Сакура“ за риболов на хищни риби.

Сред атракциите на панаира, на която най-много се радваха малчуганите, беше ездата на пони.

Щандът на „Барета трейдинг“ предлагаше състезание за разглобяване и сглобяване на ловно оръжие, а за най-добрите имаше и поощрителни награди. Виртуалното стрелбище отново събра мераклии да изпробват точния си мерник. Желатели не липсваха и за стрелба с лък и арбалет. За поредна година посетителите с любопитство следяха демонстрациите на ловни соколи, организирани от Българската асоциация за запазване на грабливите птици.

Съпътстващата програма

В съпътстващата програма на Изпълнителната агенция по горите бе включена **кръгла маса „Браконьерството - основни насоки за решаване на проблемите“**.

Във форума участваха инж. Ради Радев - гл. експерт към НАРС, Руслан Сербезов - държавен експерт в МОСВ, Димитър Градинаров - експерт от БЗДП, инж. Костадин Спасов - директор на дирекция „Опазване на горите и лов“ в ИАГ, Росен Димов - прокурор от Върховна касационна прокуратура, Асен Пиперков - председател на УС на БЛРС, Стефан Аврамов - експерт от Българска фондация „Биоразнообразие“.

Целта на кръглата маса бе да се очертаят наболените проблеми и всички заинтересовани страни да предложат механизми за овладяване на браконьерството, които да станат основа за изработването на национална стратегия. Като причина за нарастващото браконьерство бяха изтъкнати ниското самосъзнание на ловците, укриването на браконьерски прояви в рамките на дружинката, неразвитото гражданско общество, което предпоставя търпимост към нарушителите и съответно редките сигнали, подавани при случаи на браконьерство.

прокуратурата, по 16 няма решения, а по 1 е образувано досъдебно производство. Като резултат от проверките има наложени глоби в размер на по-малко от 100 000 лв. и обезщетения в размер на близо 19 000 лева. Конфискувани са 44 оръжия, 10 лодки, 53 въдци и други. Инж. Русев определи охраната за миналата година като неефективна, въпреки че в нея са вложени много средства, хора и техника. Според него е необходима широка дискусия за по-ефективни мерки срещу браконьерството. Инж. Георги Младенов от НАРС предложи създаване на добре оборудвана и мотивирана охрана от стопанисващия дивеч, както и промяна в ЗЛОД в частта за санкциите за нарушители. Той апелира браконьерите да се санкционират от самото сдружение като бъдат и обществено оповестени.

Асен Пиперков представи мерките, предприети от БЛРС. Открит е денонощен телефонен пост за браконьерство. Сигналите се предават към специализираното звено за охрана към ИАГ. Променен е уставът на националната организация, за да не се приемат членове с браконьерски прояви. Подписано е споразумение с Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури за съвместни контролни действия по водоемите и рибните стопанства. Той отбеляза, че досега няма сдружение, лишено от право на лов за браконьерство, а това би допринесло за ограничаване на това явление. Неговото предложение бе за изготвяне на Бяла книга, в която да бъдат вписвани грастичните браконьерски прояви и техните извършители. Регистърът да се публикува на сайтовете на съответните държавни институции.

Стефан Аврамов от БФ „Биоразнообразие“ предложи да се осигури финансов стимул на актосъставителите при правилно издадени наказателни постановления, както и адекватна юридическа помощ при съставяне на административни актове. Той се присъедини към предложението за пълна гласност на случаите на констатирано браконьерство. Ловните сдружения да дължат обезщетение при наранен или загинал от огнестрелно оръжие човек по време на лов, да се даде право на природозащитни организации и туроператори за алтернативен туризъм да наемат дивечовъдни участъци на преференциални цени, в случай че поемат ангажименти за постигане на оптимални дивечови запаси, предложи още той.

Димитър Градинаров от БЗДП представи проблема с браконьерството от гледна точка на природозащитниците - отстрелът и контрабандата на защитени и редки видове, залагането на отровни примамки за едри хищници, чиято жертва стават редки видове, колекционерството на яйца, ограбването на гнезда. БЗДП сътрудничи по конкретни случаи със съответните институции, участва в съвместен контрол с дружинки в района на Шабла, разработва определител на птиците за ловци, което да помогне за ограничаването на отстрела на редки видове по време на лов.

Яна Велина от Националната служба за защита на

Инж. Юлиан Русев - началник на отдел „Лов и опазване на дивеча“ в ИАГ представи данни за извършените проверки по лова, риболова и опазването на дивеча от ИАГ. През 2011 г. те са 2014 броя, във връзка с тях са съставени 596 акта по ЗЛОД, от които 492 са с наказателни постановления, а 22 от тях са изпратени в

природата към МОСВ обвърза браконьерството с незаконната търговия с животински видове в България и представи работата по проекти и очакваните резултати от дейността на службата, сред които е изработването на Национална стратегия за борба с браконьерството и незаконната търговия през 2013 година.

Последва глъг и емоционална дискусия, която завърши с решение всички предложения от кръглата маса да бъдат обобщени, за да послужат за изработване на национална стратегия.

На 29 март Регионалната дирекция по горите - Пловдив, организира **посещение на ученици от 3-ти клас на ОУ „Петко Р. Славейков“ - Пловдив, в разсадник „Голмоконоарско шосе“**. Директорът инж. Пенчо Дерменджиев запозна малчуганите с професията на лесовъда и отговори на многобройните въпроси, които ги вълнуваха. Децата с интерес попитаха разказа на ръководителя на разсадника Красимир Кисъов, който им показа как да засадят фиданка и да се грижат за нея (сн. 9).

Всички получиха подарък фиданка от атласки кедър и червен американски гъб от разсадника, а Регионалната дирекция им беше подготвила познавателни материали за гората (сн. 10).

После третокласниците се отправиха към Международната изложба „Природа, лов, риболов“, където инж. Дерменджиев и експертите от дирекцията ги заинтеригуваха с разказа за горските животни и техните местообитания, които децата можеха да видят „на живо“ пред щанда на гържавните горски предприятия. Децата получиха брошури и плакати от щанда на дирекциите на природните паркове, втурнаха се с интерес към изложбата на трофеи на САРБ и дълго се смяха с препарираните мечки (сн. 11). Огромно любопитство се изписа на детските лица при вида на птицата харис, която детските ръчички се протягаха да погледят на демонстрационната площ на Българската асоциация за запазване на грабливите птици, където децата научиха любопитни факти за хищните птици (сн. 12).

После ги очакваше ново вълнение на стрелбището на сдружение „Багатур“ - стрелба с лък, изработен по автентична старобългарска технология. Децата научиха повече за древните оръжия и обичаи, а някои се опитаха да надушат бойния рог (сн. 13).

Пълни с подаръци, много впечатления и нови знания за природата и нейното опазване и разумно ползване си тръгнаха малчуганите, с обещание да засадят подарените фиданки. Тяжното посещение

на изложбата беше свързано с мотото на тазгодишната Седмица на гората - „Гората за децата“.

На 31 март РДГ - Пловдив, организира традиционното **състезание по стрелба с гладкоцевно ловно оръжие** на стрелбищен комплекс - с. Труг. В състезанието се включиха 9 отбора от по трима души - на шестте гържавни предпри-

ятия, и по един отбор от ИАГ, НАРС и БАРС. Първо място в отборното класиране спечели отборът на Северозточното гържавно предприятие, второ - отборът на Югоизточното гържавно предприятие, а трето - отборът на Изпълнителната агенция по горите. За най-точен стрелец бе обявен Станислав Стоянов от СИДП. Класираните се бяха поощрени с купи и грамоти.

На 1 април се проведе дългоочакваното **състезание по улов на риба за деца до 10 години**. Малчуганите се надпреварваха за най-голям улов на водоем „Кандиро“ - с. Войводиново, Община Марица, Област Пловдив. На първо място сред момчетата се класира Лазар Джупаров на 7 години, който улови 9-килограмов бял амур. Той спечели въдица и риболовни принадлежности, а наградата се оказа и подарък за рождения му ден.

Подгласници при момчетата станаха Ивайло Костов на 8 г. с улов на шаран и каракуда с общо тегло близо 3 кг и Гълъбин Марков на 9 г. с 1.5-килограмова каракуда. Момчетата отговориха на предизвикателството и на първо място се класира Алис Димитрова на 10 г., с улов 1 кг, следвана от Мария Капушева и Александра Януцева също на 10 години. Всички те получиха въдици, макари и риболовни принадлежности.

Награди, осигурени от Регионалната дирекция, имаше и за първата уловена риба, за най-голяма риба и за най-малкия участник.

Юлия СЪБЧЕВА
Снимки Йордан ДАМЯНОВ

Деятелността на държавните горски предприятия и Изпълнителната агенция по горите през 2011 година

ДЪРЖАВНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Отчет за дейността на държавните горски предприятия за 2011 г.

Общият финансов резултат от дейността на държавните предприятия от създаването им до края на 2011 г. е положителен, в размер на 3.5 млн. лв., двойно по-голям в сравнение с 2010 година. Приходите от дървесина са около 90 % от общите постъпления, или 262 млн. лв., като спрямо 2010 г. се отчита ръст от 14 %. Увеличаването на работната заплата в отделните предприятия за периода на дейността им достига до 37 %.

Над 10.5 млн. лв. от средствата от фонд „Инвестиции в горите“ ще се вложат в изграждането на горски пътища през 2012 година.

Деятелности за поддържане и подобряване на състоянието на горите

Държавните предприятия са изпълнили заложените разходи по дейностите за създаване на нови гори, стопанисване и защита и ловностопански мероприятия. През 2011 г. в горските територии - държавна собственост, е извършено **залесяване на площ 14 983 гка**, което представлява 105.2 % от планираното за годината (14 245 гка), като 694 гка от тях са залесени по проекти, финансирани по Програмата за развитие на селските райони. Създадените нови гори са предимно върху площи, които не могат да бъдат възобновени по естествен път.

Ползване на дървесина

През 2011 г. реализацията на дървесина от горските територии - държавна собственост, е общо **4 666 189 м³**, или 105 % от планираното за годината количество. Само за второто шестмесечие, когато предприятията започват дейността си, реализацията на дървесина е 54 % от годишния отчет.

За задоволяване на нуждите на населението от дърва за огрев са реализирани 370 000 м³ добита дървесина и 208 000 м³ стояща дървесина „на корен“, или общо 578 000 куб. метра.

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ

Опазване на горите

През 2011 г. служители на Изпълнителната агенция по горите (ИАГ) и регионалните дирекции по горите са извършили **над 350 000 проверки** на превозни средства, лица и обекти, свързани с ползването, преработката и търговията с горски, дивечови и рибни ресурси. Дървата за огрев продължават да са обект на най-честото срещано нарушение. През 2011 г. горските служители са задържали 12 186 пространствени куб. метра. Загържаната строителна дървесина през миналата година е 1139 куб. метра.

В последните години прави впечатление, че незаконното добиване на дървесина се извършва най-вече в регионите с висока безработица и преобладаващо ромско население. Нарушенията са най-често за малки количества от по 0.5-1 м³ и се използват за лични нужди. Нарушителите транспортират дървесината предимно с каруци и леки автомобили.

Това показват и данните за задържани превозни средства.

За отчетния период горските служители са задържали 365 моторни превозни средства, натоварени с дървесина, 542 каруци и 36 коня. При проверките са конфискувани също 236 моторни триона, 140 брадви и 42 различни вида оръжие. Сред иззетите вещи са и 10 лодки, 1670 м рибарски мрежи, 44 въдици и 453 други инструменти и прибори.

За констатираните нарушения по Закона за горите (ЗГ), Закона за лова и опазване на дивеча (ЗЛОД) и Закона за рибарството и аквакултурите (ЗРА), **са съставени 14 190 акта за установени административни нарушения**. Най-много са за нарушения по Закона за горите - 12 493 акта, или 91 %. От тях над 4500 акта са за незаконно транспортиране на дървесина. По ЗЛОД са съставени 596 акта, а по ЗРА - 244.

По съставените през годината актове за административни нарушения са издадени 5869 наказателни постановления. В Прокуратурата са изпратени 4224 преписки. От тях 2312 са върнати за административни производства, а по 1688 няма решение. Образувани са 224 досъдебни производства и са постановени 33 осъдителни присъди.

В страната действат и 20 постоянни контролни горски пункта, като 12 от тях са включени в системата за геноночно видеонаблюдение.

През изминалата година се засили контролът от страна на горските служители. Продължава и доброто взаимодействие между структурите на ИАГ и Министерството на вътрешните работи.

Защита на горските територии от пожари

Статистиката на Изпълнителната агенция по горите за възникналите горски пожари в страната през 2011 г. показва увеличаване на броя им в сравнение с 2010 година. През годината са регистрирани 635 горски пожара, при които са засегнати 68 826 гка горски територии. Площта на върховете пожари е 4985 декара. Характерни за пожарите в горските територии на България за последните 11 години са гвата пука - пролетен (през февруари, март до средата на април) и летен (през юли, август и септември). През последните две години в горските територии на страната се наблюдава **нов феномен** - голям брой горски пожари в късна есен и дори в зимни условия. Те вече се оформят като трети пик. Първата им проява е в края на 2010 г., след приключване на пожароопасния сезон, когато през ноември възникват голям брой пожари. През 2011 г. ситуацията се повтаря, като периодът на пожарите се измества още по-късно - втората половина на ноември и дори до средата на декември. Тогава се наблюдава голям брой пожари в областите София, Монтана, Пазарджик, Кюстендил и други. До края на октомври са регистрирани 527 пожара в горските територии на площ 43 430 гка. За периода от 1 ноември до 31 декември 2011 г. възникват нови 108 пожара на площ над 25 000 декара. Средната площ на един пожар през 2011 г. намалява значително до 108 гка в сравнение с 2010 г., когато е била 294 декара. Това се дължи на подобрената организация на горските служители за реакция и добрата координация и взаимодействие между екипите, обслужващи 48-те специализирани автомобили за гасене на горски пожари.

Приходи по линия на организирания ловен туризъм в евро

2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.
2 105 010	2 607 973	2 790 362	3 242 415	2 643 739	2 049 389	2 773 129

Най-добрите трофеи, добити от благороден елен, елен лопатар, муфлон и дива свиня

Вид дивеч	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.
Благороден елен	251.54 m. по СИС ДЛС „Черни Лом“	236.26 m. по СИС ДЛС „Шерба“	245.18 m. по СИС ДЛС „Дунав“	256.89 m. по СИС ДЛС ДЛС „Черни Лом“	240.76 m. по СИС ДЛС „Дунав“
Елен лопатар	186.37 m. по СИС ДЛС „Черни Лом“	195.54 m. по СИС ДЛС „Студен кладенец“	203.05 m. по СИС ДЛС „Студен кладенец“	201.9 m. по СИС ДЛС „Искър“	191.96 m. по СИС ДЛС „Искър“
Муфлон	234.70 m. по СИС ДЛС „Черни Лом“	228.80 m. по СИС ДЛС „Женда“	218.05 m. по СИС ДЛС „Женда“	209.55 m. по СИС ДЛС „Витиня“	213.00 m. по СИС ЛС „Бялка“
Дива свиня	129.05 m. по СИС ДЛС „Кормисош“	132.18 m. по СИС ДЛС „Кормисош“	137.40 m. по СИС ДЛС „Мигжур“	134.91 m. по СИС ДЛС „Витиня“	130.80 m. по СИС ЛС „Бялка“

Опожаряването на стърнища, ливади и пасища са основните причини за голяма част от пожарите - 258 броя, или 41 %. Поради човешка небрежност през годината са станали 146 горски пожара, унищожени са били 31.

През 2011 г. за първи път обявяването на пожароопасния сезон се определи със заповеди на областните управители по предложение на директорите на регионалните дирекции по горите. Така сроковете бяха съобразени по-добре със спецификата на всяка област.

Организиран ловен туризъм

С влезлия в сила нов Закон за горите през миналата година се извърши структурна реформа в горския сектор. Със създаването на шестте държавни предприятия се разделиха стопанските от контролните функции. Изпълнителната агенция по горите и нейните регионални структури осъществяват контрола при опазване на обществените интереси в горския сектор. След законодателните изменения държавните ловни и горски стопанства вече се управляват от новосъздадените държавни предприятия.

Като резултат от проведените конкурси за предоставяне на стопанисването и ползването на дивеча в дивечовъдните участъци към държавните горски стопанства през последните три години има 117 сключени договора с български юридически лица. От тях за 6 дивечовъдни участъка договорите са прекратени. За обявяване на нови процедури остават 68 дивечовъдни участъка.

Приходи

Страната ни запазва стабилни позиции в ловния туризъм. Въпреки икономическата криза има увеличаване на постъпленията. Приходите по линия на организирания ловен туризъм (ОЛТ) за 2011 г. възлизат на **2 773 129 евро**, което е с 30 % повече в сравнение с 2010 г., когато са били в размер на 2 049 389 евро. Данните са до 31.12.2011 г. и се основават на информация, подадена от държавните ловни и горски стопанства и ловните сдружения. Приходите по ОЛТ само за държавните ловни стопанства за миналата година възлизат на 2 197 229 евро. На първите места се нареждат Държавно ловно стопанство (ДЛС) „Росица“ с 223 239 евро, следвано от ДЛС „Кормисош“ със 195 031 евро и ДЛС „Черни Лом“ със 191 899 евро.

България продължава да е сред желаните дестинации за ловен туризъм в Европа. През 2011 г. по линия на организирания ловен туризъм са ловували **3779 ловци**. Груповият лов на дива свиня е сред най-предпочитаните. За 2010 г. 3992 ловци са посетили страната ни, за да упражнят своето хоби.

Основна част от чужденците, ловували на едър дивеч, са били от Германия, Испания, Италия и Франция. Към гребния дивеч предпочитания са имали ловци предимно от Италия, Гърция, Испания и Франция.

Трофеи

България е страна с традиции в отстрела на трофейни екземпляри и голяма част от любителите на лова идват именно с тази цел. От едрия дивеч освен дивата свиня предпочитани видове са благородният елен, муфлонът, сърната и еленът лопатар. Освен тях предизвикателство за ловците са мечката и дивата коза, които са защитени видове и се ловуват при спазване на процедурите, предвидени в Закона за биологичното разнообразие. От гребния дивеч интерес предизвикват бекас, гургулица, пъдпъдък, фазан и яребица.

Едни от най-предпочитаните и атрактивни места за лов на гребен дивеч са Държавните ловни стопанства „Чекерица“, „Каракуз“, „Мазалат“, „Балчик“. За лов на едър дивеч най-посещавани са ДЛС „Шерба“, „Паламара“, „Кормисош“, „Женда“, „Росица“, „Русалка“, „Черни Лом“.

От отстреляните трофейни благородни елени през изминалата година 13 са със златни медали, 18 са със сребърни и 19 - с бронзови медали.

При елена лопатар по линия на организирания ловен туризъм 12 екземпляра са с трофеен отстрел, съответно със 7 златни, 1 сребърен и 4 бронзови медала. През 2011 г. по линия на ОЛТ като един от перспективните и търсени ловни видове са добити 19 трофейни муфлона, от които 7 златни, 6 сребърни и 6 бронзови медала.

Отстреляните трофейни диви свине по ОЛТ са оценени с 29 златни, 19 сребърни и 42 бронзови медала.

Разпределение по медали при благородния елен

Година	Златен медал	Сребърен медал	Бронзов медал
2004	15	26	17
2005	63	30	20
2006	50	38	27
2007	19	14	24
2008	39	50	31
2009	21	27	23
2010	31	22	18
2011	13	18	19

Разпределение по медали при елена лопатар

Година	Златен медал	Сребърен медал	Бронзов медал
2004	12	24	19
2005	10	25	22
2006	9	27	23
2007	11	14	19
2008	13	7	10
2009	2	1	3
2010	16	6	3
2011	7	1	4

Разпределение по медали при муфлона

Година	Златен медал	Сребърен медал	Бронзов медал
2004	13	19	17
2005	10	16	19
2006	12	17	16
2007	14	17	16
2008	19	11	8
2009	7	14	5
2010	5	9	9
2011	7	6	6

Залесяване на горските територии

Горските територии в България се увеличават с всяка изминала година. Тази констатация се посочва в последния доклад на Евростат „Горските територии в Европейския съюз и света“. България и Латвия са с най-голям ръст от над 10 % за периода 2000-2010 година. Най-значително разширяване на горските терито-

рии в абсолютна стойност - над 400 000 ха, е регистрирано в четири държави - Франция, България, Италия и Швеция.

През 2011 г. в страната са залесени общо **14 983 дка** горски територии - държавна собственост, и е извършено попълване на 6335 дка култури.

Недържавните собственици на гори и земи - общини и частни стопани, са залесили **2766 дка** горски култури.

За защитата на горските територии - държавна собственост, от ерозия и пороци са извършени 5197 дка противоерозионни залесявания.

В държавните горски разсадници са произведени 23 306 000 фиданки, предвидени за залесяване.

По Програмата за развитие на селските райони, Мярка 223, се подпомага и създаването на гори върху изоставени земеделски земи със средства от европейските фондове. Залесяванията в горски територии държавна собственост се планират и осъществяват от териториалните поделения - държавни горски и ловни стопанства към новосъздадените шест държавни предприятия.

Към края на юни 2011 г. Изпълнителната агенция по горите, регионалните дирекции по горите, държавните горски и ловни стопанства, дирекциите на природни паркове и други специализирани звена са изпълнили, изпълняват или подготвят за кандидатстване 150 проекта по европейски и международни програми и други инструменти за финансиране. Политиката на ИАГ е да разширява обхвата, да поощрява и подкрепя участието на своите структури и звена в международни програми и проекти, финансирани от международни фондове и от Европейския съюз. През 2011 г. ИАГ активно участва в работни форуми и заседания към Европейската комисия, както и при изготвяне на указания и рамкови позиции съответно за Постоянния комитет по горско стопанство и за Работната група по горско стопанство.

Wood-Mizer
from forest to final form

БЪДЕТЕ ПРОФЕСИОНАЛИСТИ...

...И СПЕЧЕЛЕТЕ 2012€*

* Купете банциг Wood-Mizer LT40 с хидравлика и получите отстъпка от 2012 €!
Количеството на банцизите в промоция е ограничено.

Екотехпродукт ООД
София 1186
ул. Стар Лозенски път 38
тел/факс: 02/979 17 10
тел.: 02/462 70 35, 02/963 25 59, 089 913 3110
office@ecotechproduct.com
www.wood-mizer.bg

Фактор в обществените отношения в горския сектор

На 20 март в Аулата на Лесотехническия университет се състоя петото общо събрание на Асоциацията на общинските гори - сдружение с нестопанска цел на общините собственици на горски територии в България. АОГ е създадена преди три години от 20 общини, а понастоящем нейните членове са 44. Форумът бе открит от досегашния председател на АОГ и бивш кмет на община Ихтиман Маргарита Петкова и бе ръководено от Пенчо Геров, председател на Контролния съвет на Асоциацията и кмет на община Чавдар.

Приветствия към участниците в събранието поднесоха проф. г-р Иван Пализоров - председател на Съюза на лесовъдите в България, и доц. г-р Милко Милев - декан на Факултет „Горско стопанство“ във ЛТУ. Сред гостите на форума бяха г-р инж. Ценко Ценов от Изпълнителната агенция по горите, инж. Борис Господинов - зам.-председател на СЛБ, и инж. Иван Гройчев - директор на ДЛС „Каракуз“- Дулово (Северноцентрално държавно предприятие - Габрово).

В ретроспективния си доклад изпълнителният директор на АОГ инж. Тихомир Томанов се спря подробно върху изпълнението на десетте задачи, които си постави Асоциацията след учредителното събрание и регистрацията си. Създадена с идеята да представлява и защитава интересите на своите членове пред държавните органи и институциите, АОГ участва в изготвянето на новия Закон за горите, изработи Примерна наредба за управление на общинските гори и осигурява сътрудничество между своите членове при изработване на обща стратегия за управление на общинските гори, оформя идеи за различни форми за обучение и семинари, подпомага общините при изработването на проекти по европейските програми и други финан-

сови институции за финансиране на дейности в горите. Сред поставените задачи са още организиране и поддържане на информационната банка за общинските гори и за движението на горския фонд, по която АОГ работи понастоящем. С цел изучаване и разпространяване на българския и чуждестранния опит в управлението на общинските гори Сдружението стана член на Европейската федерация на горските общини (FECOF). То е отворено за сътрудничество с други обществени организации у нас и в чужбина, имащи отношение към горите. В доклада бе подчертано още, че по-интензивна работа трябва да се провежда по информираността на населението, за да има обществена подкрепа на мероприятията, които общините провеждат в горските си територии. След заседанията на Управителния и Контролния съвет събранието обяви новоизбраното ръководство на АОГ. За изпълнителен директор е преизбран инж. Тихомир Томанов, за председател на УС е избран Живко Тодоров, кмет на община Стара Загора, за зам.-председател - Владимир Георгиев, кмет на община Самоков, за председател на Контролния съвет е преизбран Пенчо Геров. **Т**

Инж. Тихомир Томанов бе преизбран за изпълнителен директор на АОГ

Какво е за мен гората

Ралица ХРИСТОВА -
III ОУ „Димитър Талев“ -
Благоевград

Никога не бих си задавала този въпрос, но щом вече е поставен, ще се опитам да отговоря. Свързвам гората не само с могъщите възвишения на планинските вериги, в чието подножие е родният ми град. Тя е нещо много повече, нещо със свой аромат, свои звукове, свои багри, които се променят през сезоните. Понякога дори не забелязвам очертанията ѝ, а друг път тя привлича моя поглед и ме кара да размишлявам за могъщата ѝ сила, която дава живот на толкова разнообразие на флората и фауната.

Спомням си, че в детството за мене гората беше онава тайнствено място, където най-често живеят приказните герои. В страшните приказки и гората е страшна, непристъпна, заплашителна. Вече май не вярвам в приказките, но знам, че тя наистина може да бъде и страшна, особено когато лекомислено оти-

дем при нея неподготвени.

Струва ми се, че в отношението си към гората понякога сме безразсъдни. И то не само когато замърсяваме нецивилизовано, но и когато варварски опожаряваме вековните дървета или изсичаме за жалките си материални придобивки „белите гробове на планетата“.

Гората е един непознат свят, който ние си мислим, че можем да завладеем, истина е, че когато се опитваме да воюваме с нея, дори да изглежда победена, тя е в състояние да си отмъсти за причинените рани. От оголените ридове се спускат потоци, които помитат всичко по пътя си, а пороищата затлачват изворите на бистрата планинска вода, без която не можем да живеем.

Гората е люлката на живота, към която трябва да се отнасяме с любов и уважение. Тя е тук преди нас и ще остане и след нас. Всичко лошо, което ѝ причиняваме, всъщност го причиняваме на себе си и на бъдещите поколения. За мен гората е част от прекрасната българска природа и символ на могъществото и величието на живота.

Шести национален конгрес на синдикатите

Шестият конгрес на Федерацията на синдикалните организации от горското стопанство и дървопреработващата промишленост към КНСБ се проведе на 17 и 18 април в хотел „Дедеман принцес“ - София.

Конгресът бе уважен от гл. секретар на Изпълнителната агенция по горите инж. Валентина Маринова, ректора на Лесотехническия университет проф. д-р Веселин Брезин, президента на КНСБ Пламен Димитров, вицепрезидентите Валентин Нукифоров и Николай Ненков, председателя на Браншовата камара на дървообработващата и мебелната промишленост инж. Калин Симеонов, зам.-председателя на Съюза на лесовъдите в България инж. Борис Господинов, представители на синдикални и браншови организации.

В отчета на Управителния съвет за дейността на ФСОГСДП за периода 2007-2011 г. председателят инж. Петър Абрашев подчерта, че кризата у нас е засегнала силно строителството и това се е отразило сериозно върху дървообработването и мебелното производство, но и върху горското стопанство. В дървообработването заетите са намалели с 4774 души (към май 2009 г. в сравнение с април 2008 г.), а в мебелното производство - с 6195 души за същия период. От кризата са пострадали и много от големите и средни предприятия с продукция за износ.

В тази обстановка Федерацията своевременно проучва и анализира ситуацията в браншовете и поддържа база данни за развитието на процесите в тях. Със социалните партньори са подписани споразумения за антикризисни мерки. На регулярни срещи с ръководството на Изпълнителната агенция по горите са търсени решения за гоставката на дървесина за фирмите, постигнато е намаляване на тарифните такси и въвеждане на рационален режим на продажба. Федерацията съдейства за преминаване на намалено работно време и субсидиране на заетостта на персонала с 0.5 минимална работна заплата по ПМС № 44. Постигнати са споразумения с работодатели за временно излизане на заетите на трудовата борса. Договорени са максимални обезщетения за съкратените. Подписани са споразумения за преимуществено връщане в производството на съкратените след нормализиране на производствените процеси.

Федерацията предприема действия за промени в социалното и трудовото законодателство при консенсус между социалните партньори. Отчетен бе напредък в колективното трудово договаряне, като едновременно с това бяха набелязани предстоящите усилия в тази посока и необходимите действия за промяна в трудовото законодателство.

Като успех беше отбелязан браншовият колективен трудов договор за работещите в отрасъла горско стопанство, под който са сложили подписите си министърът на земеделието и храните Мирослав Найденов, директорите на шестте държавни горски предприятия и представителите на браншовите съюзи от горския сектор към КНСБ и КТ „Подкрепа“. Този първи по рода си за горския сектор браншови колективен трудов договор ще даде възможност на държавните горски

предприятия да открият и нови работни места към съществуващите близо 8000, с които, след поправките в Закона за горите, да се извършват дейностите по дърводобива.

С разпространето на браншовите колективни трудови договори се обединяват усилията на Министерството на труда и социалната политика, на бран-

За председател на ФСОГСДП бе избран инж. Петър Абрашев

Зам.-председател остава инж. Любка Антова. До нея е Пламен Димитров - президент на КНСБ

Момент от работата на конгреса

шовите камари и на синдикатите за борба със сивата икономика и нелоялната конкуренция, отбеляза инж. Абрашев. В отчета са засегнати още минималните осигурителни доходи, защитата на трудовите и синдикалните права, обучения и квалификации, използването на целеви социални фондове, международното партньорство.

На проведения избор за ръководни органи за ФСОГСДП Конгресът избира за председател инж. Петър Абрашев, а за зам.-председател - инж. Любка Антова. ♣

Кафяви горски почви в засегнати от ветровал площи в ДГС - Смилян

Д-р инж. Симеон БОГДАНОВ - катедра „Почвознание“, Лесотехнически университет

Свойствата на почвата зависят в голяма степен от горскогоресната растителност. Промяната на този компонент може да предизвика значителни изменения в състава и свойствата на горските почви. Отстраняването на склона оказва директно влияние върху способността им да усвояват водата, постъпваща от валежите и снеготопенето. При намаляване на пълнотата на насажденията се изменя почвената температура, усвояемостта на хранителните вещества, съдържанието на азот и неговите усвояими форми, жизнената дейност на микроорганизмите. Създават се прегрупировки за протичане на ерозионни процеси. С унищожаване на гървостойките се увеличава въздействието на гърбовните капки, което може да доведе до намаляване на броя и размерите на почвените пори чрез разрушаване на структурните агрегати. Всичко това оказва негативно влияние върху водния и въздушния режим на почвите и влошава лесорастителните им свойства като цяло.

Обект на проучването са кафяви горски почви - Distric-Eutric Cambisols (класификация на В. Донов, 1993) под 80-годишно чисто белоборово насаждение, засегнато от ветровал, регистриран на 15.02.2005 г. в района на ДГС - Смилян. Изследването е направено шест години и половина по-късно. Почвените проби са взети от слой с дълбочина от 0 до 20 см, който обхваща хумусно-аккумулятивния А-хоризонт и част от преходния В-хоризонт на почвата.

Определено е съдържанието на хумус (по Метода на Тюрин), съдържанието на общ азот (по Метода на Келдал), капацитетът на активната влага (КАВ) (според Soil Hydraulic Properties based on the U.S. Texture Triangle). Тези показатели, наред с мощността на почвения профил, представяват основен критерий за оценка на лесорастителните свойства на горските почви. С помощта на пипетен метод е определен механичният състав на почвата.

Резултатите от лабораторните анализи на почвените проби потвърждават общоприетото мнение, че премахването на склона влошава лесорастителните свойства на почвите. В засегнатата от ветровал площ е установено по-ниско съдържание на хумус - 1.23 %, в сравнение с контролната незасегната площ, в която съдържанието на хумус е 1.77 %. Още по-голяма разлика е регистрирана в съдържанието на общ азот - 0.088 % в засегнатата площ, срещу 0.148 % в контролната. Това е следствие от значителното намаляване на притока на органични вещества в почвата от горския отпад. Силното изреждане на гървостоя води и до промяна на температурния режим на почвата, което, от своя страна, влияе на жизнената дейност на микроорганизмите и процесите на разлагане и синтез на органичната материя.

Въздействието на гърбовните капки и повърхностни-

ят отток са основните фактори, обуславящи измененията в механичния състав на почвата в засегнатата от ветровал площ. Тези изменения се изразяват в увеличаване на фракцията на пясък и намаляване на фракциите от прах и глина. В засегнатата площ пясъкът заема 65.3 %, срещу 51 % в контролната площ. Участието на фракциите от прах и глина е съответно 29.5 и 5.2 % в засегнатата площ и 41.2 и 7.8 % в незасегнатата контролна площ.

Резултати от изследване на кафяви горски почви в засегнати от ветровал площи в района на ДГС - Смилян

Обект	Пълнота	Хумус %	Общ N %	Механичен състав			КАВ
				пясък %	прах %	глина %	
Засегната площ	0.2	1.23	0.088	65.3	29.5	5.2	0.11
Контролна площ	0.7	1.77	0.148	51.0	41.2	7.8	0.14

Измененията в механичния състав на почвата предизвикват промяна на капацитета на активната влага, който характеризира количеството на усвояемата за растенията почвена влага. В съответствие с намаляването на глината под изредения гървостой е установена по-ниска стойност на КАВ - 0.11 см³ вода/см³ почва. В съседната контролна площ стойността на този показател е по-висока - 0.14 см³ вода/см³ почва. Направените изследвания недвусмислено показват влошаване на лесорастителните свойства на почвата в засегнатата от ветровал площ. В предишни изследвания на почви в нарушени територии е установено, че промените в почвените условия са по-значими и продължителни при по-бедните и маломощни почви, независимо от степента и характера на въздействието (Богданов С., Дисертационен труд, 2010). Засегнатите от ветровал кафяви горски почви, които са обект на изследване, имат малка мощност и ниско съдържание на хумус и азот. По начало този почвен тип се характеризира с лек механичен състав и неголяма запасеност с хранителни вещества. Характерът на почвообразователните процеси и промивният тип воден режим при кафявите горски почви обуславят образуването на малко глина. При тези условия може да се предвиди, че настъпилите промени в изследваните почви ще имат продължителен характер и представляват предпоставка за последващата им деградация. С течение на времето все повече ще намаляват възможностите за успешно естествено или изкуствено възобновяване на насаждението. Всичко това изисква своевременно провеждане на възстановителни мероприятия.

В случаите, когато мероприятията по възстановяване на нарушените площи се провеждат върху сравнително бедни почви и с относително закъснение, е препоръчително използването на почвени подобрители и минерално торене. По този начин ще се подобрят лесорастителните свойства на почвата и ще се подпомогнат процесите на възстановяване.

Културно и природно наследство на България

Национален парк „Пирин“

Планината Пирин се намира в Югозападна България, между реките Струма и Места, Парилската седловина и седловината Предела. Националният парк попада изцяло на територията на Северен Пирин и се разпростира на площ 40.332 хектара. Най-високата точка е връх Вихрен - 2914 м, а най-ниската - входът на Парка над Банско - 950 м надморска височина. Поразяващите пирински ландшафти са уникални за Европа. Високо издигащите се иглени върхове и била са заобиколени от 35 цирку-

са, сред които се отличават Поповският, Василашкият, Бъндеришкият, Демянишкият и Белемето. На циркусните тераси, на височина 2000-2715 м се открояват красивите Пирински езера с ледников произход, 205 на брой. От тях стремглаво се спускат бистри планински потоци, които по-надолу образуват пълноводни реки. Националният парк се отличава с богатството на растителния и животинския свят. Тук са едни от най-добре запазените мурови гори на континента. Между тях се отличава Байкушевата мура, връстник на българската държава - над 1300 години. На територията на Парка, под Жълтите скали, се намират и 700-годишните бели мури, известни като Свещниците заради вида на тяхната корона. Природна забележителност са няколко големи водопада със знач-

чителна височина като Бъндеришки скок, Демянишки скок, Юленски скок, двустепенния водопад в м. Попина лъка и водопадите на р. Ретиже. В Парка има значителен брой пещери и пещерни пропасти. Тук се намират биосферният резерват „Баяови дупки-Джинджирица“ и природният резерват „Юлен“.

Обектът е включен в списъка на Световното културно и природно наследство през 1983 година.

Инж. Георги ПЕТРУШЕВ

НЕПОБЕДИМ В ГОРАТА

Тракторите VALTRA в комбинация с:

- широка гама надробители на клони, храсти, дънери, камъни SEPPI-M за прокарване на път в гората;
- специализирани ремаркета и приспособления за товарене и рязане на трупи KRONOS;

са отлична инвестиция и идеално решение за качествена, надеждна и дългосрочна работа в горското стопанство.

“ВАРЕКС” ООД ■ гр. София 1000, ул. “Париж” № 8,
мел. 02 9309970, факс 02 9309979 ■ e-mail: varex@varex.bg
www.varex.bg

KRONOS

Световен ден на гората

Тази година се навършиха 40 години от приемането от FAO (Организация за земеделието и храната) към ООН на датата 21 март - деня на пролетното равенство в Северното полукуло и на есенното в Южното полукуло, за Световен ден на гората. Решението на ООН от 1972 г. е предшествано от инициативата на Европейската конфедерация по земеделие (СЕА), която внася предложение в ООН в края на предната година, като основната идея, залегнала в него, цели защитата на флората и фауната на горите. Още тогава индустриално развитият Запад бие тревога, че интензивното и некомпетентното ползване на природните ресурси обричат нашата планета много бързо да стане непривлекателно място за живеене. Най-важно, което трябва да се направи, се казва в предложението, е да пазим горите, да залесяваме и да не допускаме процесите на ерозия да се развиват.

В нашата страна Световният ден на гората, за разлика от Седмицата на гората, която се чества в първата седмица на април, доскоро не бе включен в официалния календар на националните празници. За първи път през тази година по случай Световния ден на гората колегията бе поздравена от инж. Бисер Дачев - изпълнителен директор на Изпълнителната агенция по го-

рите. В поздравлението е подчертано: „На този световен празник не може да не споменем едни от най-силните страни на българското горско стопанство: богат опит и традиции в стопанисването на горите, залесяването и борбата с ерозията, ловното стопанство, горската наука; високия професионализъм на лесовъдите; богатото биологично разнообразие в горите; успешното участие на българските лесовъди и научни работници в международните форуми и процеси, свързани с горите.“ **Т**

Победители в конкурс за разказ

„Така си беше“

Приключи обявяването в края на 2010 г. от сп. „Гора“ конкурс за документален разказ под надслов „Така си беше“. Журито класира на първо място разказа на инж. Иван Ербакамов „Колеги, насам, тука са!“ (бр. 3/2010 г.), на второ място - Елена Хайтова с „Дървото е бог“ (бр. 1/2010 г.), и на трето - инж. Александър Арсов с „Вълча нападнати“ (2/2010 г.).

Наградите за авторите са абонаменти за списание „Гора“ - класираният се на първо място получава безпла-

тен абонамент за 3 години, вторият - 2 години, а третият - една година.

Редакцията обявява и следващия си конкурс за документален разказ „Така си беше“ - с ловна тематика. Напомняме на участниците, че в представените творби, разказани със средствата на художествено слово, трябва да присъства истинска случка, събитие или човек.

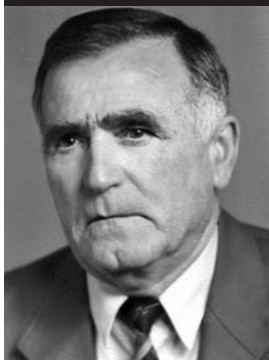
Успех на творците!

Промени: КАДРИ, НАИМЕНОВАНИЯ, АДРЕСИ, ТЕЛЕФОНИ

Директор на Югозападното гържавно предприятие - Благоевград е инж. Светослав ПЕТРОВ. Преобразувано е ДГС - Сагово (ЮИДП) в ДГС - Сунгурларе, с директор инж. Мишо Жеков и адрес на управление - 8470 Сунгурларе, ул. „Георги Димитров“ № 2.

Директор на ДАС „Ропотамо“ - м. Аркутино (ЮИДП), е инж. Иван ГЛУХАРЕВ, на ДГС - Върбица (СИДП) - инж. Александър ЙОЛЕВ, на ДАС „Осогово“ - Кюстендил (ЮЗДП) - инж. Васил ПУРОВ, на ДГС - Силистра (СИДП) - инж. Георги МИТЕВ.

IN MEMORIAM

На 7 март почина инж. Паусий Андреев Роячки.

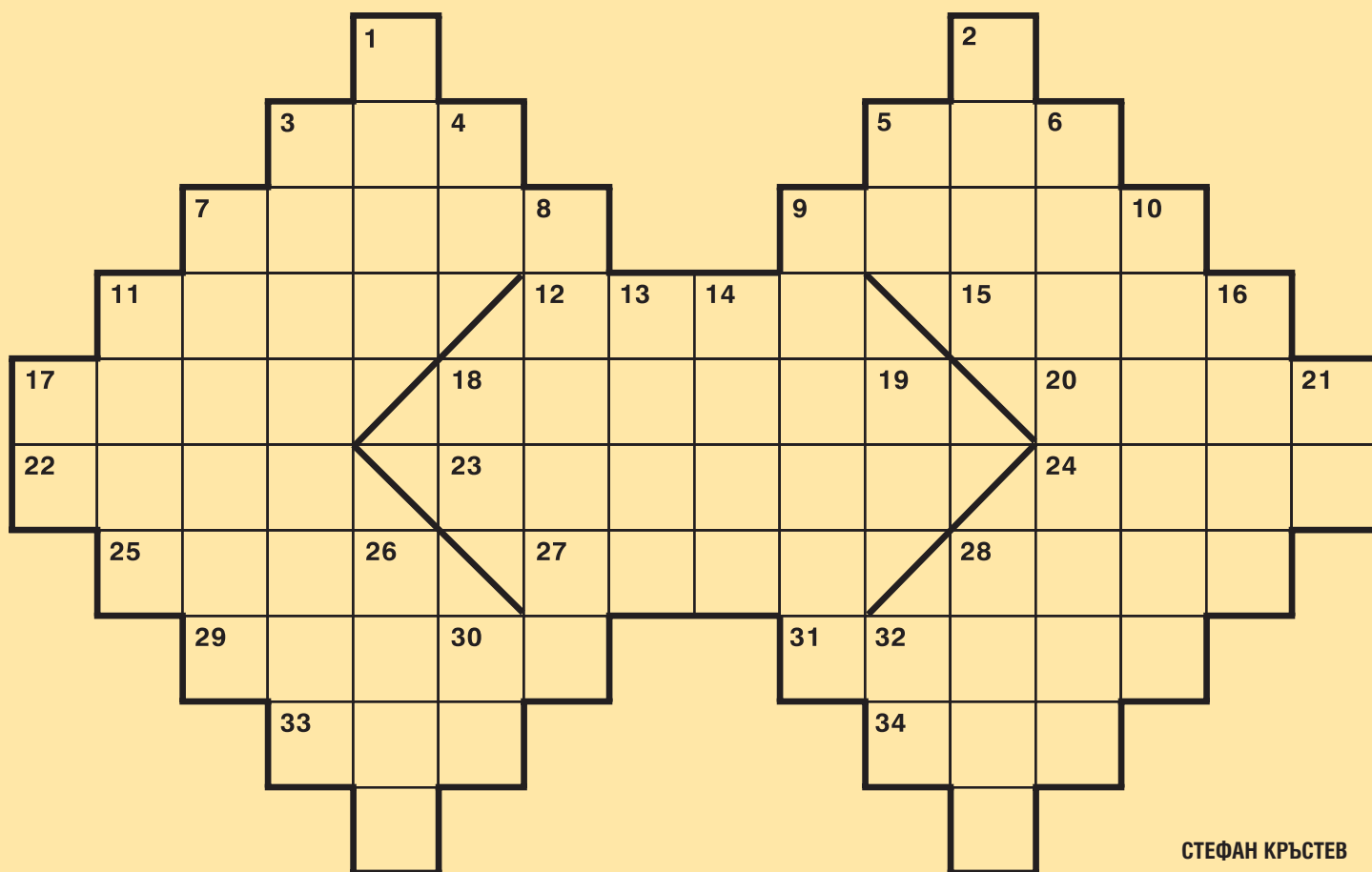
Роден е на 29 декември 1937 г. в с. Лешко, Благоевградска област. Завършва ВАТИ, специалност „Горско стопанство“, през 1960 година.

От 1961 до 1965 г. работи като началник на горско-технически участък последователно в Горските стопанства - Кресна, Симитли, Благоевград. През 1965-1971 г. е зам.-директор на ГС - Благоевград, след кое-

то - до 1980 г. е на обществена работа в Благоевград. Главен директор на ГСК - Благоевград (по-късно Районна дирекция по горите), е от 1980 до 1992 година. През 1992-1997 г. е директор на Горско стопанство - Благоевград.

Посветил на гората целия си трудов живот, инж. Роячки и служеше вярно и с любов. Оглавявайки окръжната горска служба, той постига значителни резултати във всяко отделно горско стопанство от региона и израства като един от най-авторитетните ръководители в горския отрасъл на страната. Удостоен е със званието „Заслужил лесовъд“ през 1986 година.

Поклон пред светлата му памет!

СТЕФАН КРЪСТЕВ

ВОДОРАВНО: 3. Папагали в Южна Америка. 5. Наш дунавски град. 7. Театрална площадка. 9. Отрицателен електрод. 11. Призив, възвание. 12. Част от тялото. 15. Възпаление на ухото. 17. Ечене, ехтене. 18. Тайна условна дума. 20. Турски шахматист. 22. Перуански овце. 23. Насип за изкачване на оръдия. 24. Вноска за погасяване на дълг. 25. Електромагнитен прекъсвач. 27. Полупаразитен храст. 28. Цигани. 29. Римски император (37-68). 31. Опера от Верди. 33. Сетивен орган. 34. Жилещо насекомо.

ОТВЕСНО: 1. Хищна птица. 2. Спортна лотария. 3. Безцветен, леснозапалим газ. 4. Руски самолети. 5. Музикална нота. 6. Американска телекомуникационна компания. 7. Следа в паметта от преживелици. 8. Негър, чернокож. 9. Велосипед (разгов.). 10. Машина за добиване на прав ток. 11. Вредител по посевите. 13. Герой от арменския епос. 14. Част от Световния океан. 16. Народ в Азербайджан и Дагестан. 17. Френско модно списание. 18. Балетна стъпка. 19. Герой от филма „Пилето“. 21. Наши телефонни апарати. 26. Гръцки бог на любовта. 28. Съцветие на лоза. 30. Машинен елемент. 32. Роман от Стивън Кинг.

ОТГОВОРИ НА КРЪСТОСЛОВИЦАТА ОТ БРОЙ 03/2012:

ВОДОРАВНО: Ракита. Окомер. Папур. Перука. Папая. Бос. „Рад“. Дар. Балтии. Зенит. ОАЕ. АК. СААБ. Нарта. Ачо. Знак. Гоа. Иск. Абанос. Анилин. Нарита. Акера. Акация. Драка. Ела. Аск.

ОТВЕСНО: Западен чинар. Капан. Осика. Кипарис. Клек. Туя. Таз. ИРА. Нар. „Анана“. Баобаб. Топола. Канал. Кестен. Нака. Бор. Агора. Мури. Росица. Река. АТА. Тис. Радика. Паяк.

Саморасияци

Сърце не трае на стария горски бай Нено Балканджията да не заговори младо момиче, когато отиде в града:

- Прощавайте, девойче!
- Вече не съм девойче!
- А как те викам?
- Не ме викам, аз сама си угвам.
- А може ли за минутка?
- Ще успеете ли за минутка?
- Ами за минутка, горе-долу.

- А-а, не. Аз за горе-долу си имам мъж.

В един след полунощ полицаи спира бай Нено, защото превишил скоростта.

- За къде си се разбързал толкова?
- Ами бързам за лекция.
- Че кой чете лекции по това време, бе?
- Как кой - жена ми.

Фирма Cargotec HIAВ представя своите кранове за дърводобив с марките HIAВ, Jonsered и Loglift

В последните години, след връщането на горите на техни собственици, в българската гора интензивно се добива изголистен дървен материал. Днес с помощта на различни програми - Програмата за развитие на селските райони, Мярка 312 и Програмата „Подобряване на икономическата стойност на горите“, Мярка 122 частните и общински фирми собственици на гори могат да повишат производителността при добива на дървесина с помощта на хидравличните телескопични кранове с марките HIAВ и специализираните разновидности - Jonsered и Loglift.

За ситуацията в сектора разговаряме с г-жа Росица Ангелова, управител на „Бакстрейд“ ЕООД.

- Като водещ производител на телескопични хидравлични кранове фирмата Cargotec HIAВ предлага и специализирана серия за обработка на дървени трупи и обла дървесина с марките Jonsered и Loglift. В основата на фирмената концепция стои доказаната в практиката истина, че разходите по транспортиране, товарене, разтоварване, сортиране, рампиране и първична обработка на дървени трупи достигат до 50 % от общите производствени разходи. Крановете Jonsered и Loglift са най-подходящи при механизиранието на товарно-разтоварните операции. Те са леки, с плавна управление и лесна поддръжка, с една кранова уредба може да се обслужват много транспортни единици.

Със съжаление трябва да отбележим, че фирмите, работещи в сектора дърводобив и дървообработка, почти не могат да се похвалят с инвестиции в нови специализирани транспортни средства, оборудвани с кран, за разлика от фирмите за скрап, където сме реализирали десетки продажби на кранове Jonsered, комбинирани с Multilift. Често се налага да извършваме сервизно обслужване на кранове Jonsered и Loglift, произведени преди повече от двадесет години.

- От кога датира присъствието на фирма HIAВ в България?

- Присъствието на крановете с марките HIAВ започва още през 1970 година. Тогава чрез държавни поръчки

последователно се закупуват стотици модели HIAВ 560, които се монтират на трактори „Беларус“. По-късно фирмата създава специализирания кран за дърводобив Jonsered, а във Финландия се произвеждат крановете за дърводобив с марките Loglift. Днес HIAВ, Jonsered и Loglift се произвеждат в завода на фирма „Карготек ХИАВ“ в Худиксвал, Швеция. През 1995 г. бе монтиран и демонстрационен модел Jonsered 690 за нуждите на Учебно-опитното горско стопанство „Г. Ст. Аврамов“ в Юндола.

- Каква е гамата на крановете за дърводобив, предлагани от Вас и кои са най-подходящите модели за българския потребител?

- Днес крановете с марките Jonsered и Loglift се предлагат с товароподемност от 60 до 360 kNm, окомплектовани са с подходящи грайфери Jonsered, Loglift и Kinshofer. За българския пазар особено подходящи са модели като Jonsered 1140 Z от 10 тонметровия клас и обхват на стрелата от 8 метра. Ергономичният дизайн на модела позволява компактно паркиране в рамките на транспортното средство, без излизане извън габарита му от 2500 мм. Системата на завъртане чрез две рейки е гаранция за дълъг експлоатационен живот. Кран Jonsered 1140 Z, оборудван с двучелостен грайфер за трупи е с товароподемност на 3.0 м от 3270 kg, а в края на стрелата на 7.5 м - 1470 килограма. Предимствата на модела са усилената конструкция на стрелите чрез системата Power link, предназначена за 600 000 товарни цикъла, плавното управление и мощният разпределител, който позволява дебит до 120 л/мин. Jonsered и Loglift са подходящи за оборудване и захранване на различни видове мобилни дробилки (chipper), както и за монтаж на тракторни устройства, където се предлагат като форвардери (forwarder) с марката Loglift.

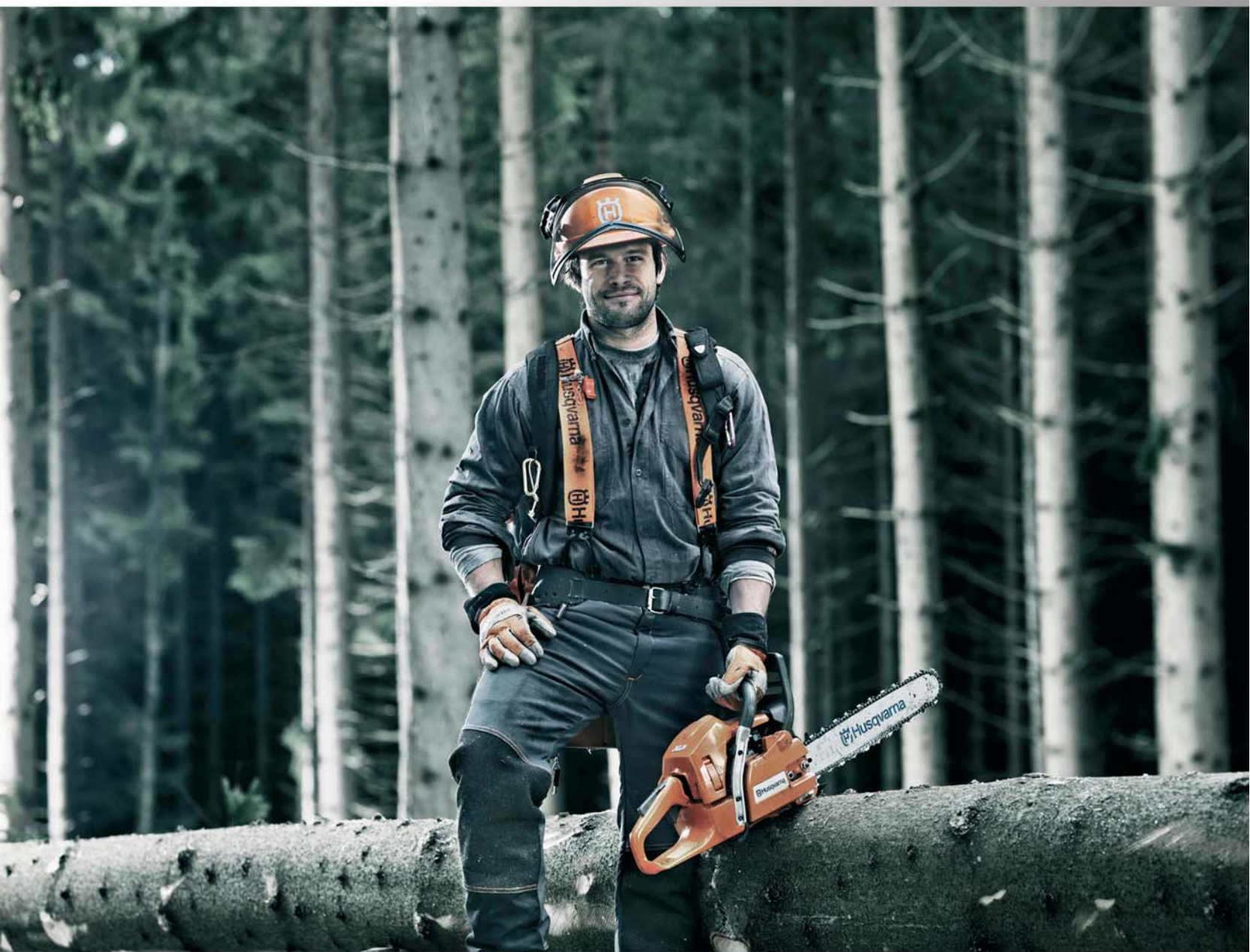
Доказали своята маневреност, ефективност и висока остатъчна стойност изделията с марките HIAВ, Jonsered и Loglift очакват своите потребители в българската гора.

Бакстрейд ЕООД -
официален вносител
на горски кранове
и форвардери с марките
HIAВ, Jonsered и Loglift.

Осигурен сервиз и резервни
части. Доставка на
ротатори и грайфери за
трупу Kinshofer, Jonsered
и Loglift.

За контакти:
тел: + 359 2 9627217,
+ 359 887 390047
e-mail:
buckstrade@buckstrade.com
www.hiab-bg.bg

ХУСКВАРНА БЪЛГАРИЯ ЕООД

София 1797, ж.к. „Младост“ - 2
бул. „Андрей Ляпчев“ 72
тел: 02 /8099411,
факс: 02 /8099413,
www.husqvarna.bg
e-mail: info@husqvarna.bg